

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
"DRAUGAS"
 EINA KETVIRTADIENIAIS
 IŠ CHICAGO, ILL.
 Kaina Metams:
 Suvienuose Valstijose - \$2.00
 Europoje ir kitose šalyse - \$3.00
 APSKELBIMŲ KAINOS ANT UŽKLAUSIMO
 Su visokiais reikalais r
 kreipties šiuo adresu:
DRAUGAS PUB. CO.
 2634 W. 67th Street, Chicago, Illinois
 Telephone Englewood 9611

DRAUGAS

KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN WEEKLY
"DRAUGAS"
 [THE FRIEND]
 Published Every Thursday, Chicago, Ill.
 SUBSCRIPTION RATES:
 In United States - \$2.00
 Foreign Countries - \$3.00
 ADVERTISING RATES ON APPLICATION
 All Communications and Money Orders must
 be addressed to:
DRAUGAS PUB. CO.
 2634 W. 67th Street, Chicago, Illinois
 Telephone Englewood 9611

ORGANAS SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ RYMO-KATALIKŲ AMERIKOJE.

Metai {Vol.} V.

CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS, 4 D. RUGPJUCIO (AUGUST) 1913 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JULY 8th, AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd, 1879.

No. 36

Bulgarija taikosi su Turkija.

Riausės Dubline.

Taikos suvažiavimas Holandijoje.

Bulgarija taikosi su Turkija.

Bulgarijos kabinetas nutarė pradėti tarybas su turkais apie Adrianopolį. Jei tos tarybas nebutų pradėtos tuojau, tai turkai užplustų ant Bulgarijos, kuri šioje valandoje negali stoti į karę. Kadangi turkai turi užimti visą vakarinę Trakijos dalį iki Maricos upei, tai tarybos eis ir apie šiuos plotus. Tante kabineto nusprendime dalyvavo ir opozicijos atstovai.

Riausės Dubline.

Dubline, Irlandijoje, gatvėkarių straikuose ištiko didelės riaušės, kuriose tapo sužeista apie 500 žmonių. Daugiausia muštynių buvo Sockville gatvėje, kur straičkininkų vadas Larkin tapo suimtas. Kažkada jį užkarštą kalbą, kurioje jis raginęs straičkininkus prie kraujo praliejimo. Policija buvo uždraudusi susirinkimus ir prakalbas, tačiau 31 rugpjūtį Larkin atvažiavo į Sockville gatvę ir bandė kalbėti. Bandant jį suimti ir kilo kruvinos riaušės.

Taikos suvažiavimas Holandijoje.

Pasaulinis taikos suvažiavimas įvyko šimt Hagoje. Delegatų buvo 1000. Buvo daug svečių. Prof. Quidde apkaltino Vokietiją, kad pati ginkluojasi ir spiria kitas viešpatijas ginkluoties. Be to Carnegie Fondas nutarė pasiųsti į Balkanus komisiją, kuri ištirtų tris dalykus: 1, Dėlko atsirado Balkanuose antra karė; 2, ar ištiesų antroje karėje buvo žiaurūs nuožumai; 3, kiek karė atnešė nuostolių visoms keturioms kariaujančioms pusėms.

Vargas Australijoje.

Australijoje sugrįžo namo kareiviai, išbuvę atsargoje 10 mėnesių. Per žiemą jie kentė šaltį, alkį ir kitokius vargus, o sugrįžę namo, neberado senų darbų. Mat, mobilizacijos laikais pramonija Austrijoje nupulė labai žemai ir sugrįžę iš kariūmenės darbininkai nebegali gauti senų darbų.

Liepė misionariams bėgti laukan.

Metodistų misijų generalis sekretorius W. W. Pinson liepė visiems protestantų misionariams kraustytis laukan iš Meksikos kuo greičiausiai.

Didelė adra Japonijoje. Japonijoje siautė didelė adra, kuri užmušė apie 1000 žmonių. Padaryta labai daug nuostolių.

Turkai nenori atiduoti Adrianopolio.

Tarku generalas Enver Bey štai ką pasakė apie Adrianopolį.

Turkai turi turėti šitą miestą. Europa negali reikalauti, kad ji atleistume. Aš turiu po saviu 300,000 kareivių, o neužilgo turėsiu 400,000 — visus Trakijoje.

Ar rusija užpuls ant Turkijos?

Man rodosi, kad ne. Tai būtų pradžia visuotinės karės Europoje.

Ką pasakysite apie bulgarų nuožumumus?

Pasakysiu tik tiek, kad šiuo tarpu graikai, žydai ir turkai labai džiaugiasi, kad mes sugrįžome į Adrianopolį.

Ar yra cholera Adrianopolyje?

Dar nėra. Man rodosi, kad mokėsime apsigauti nuo jos.

Konstantinopolyje gauta žinių, jog Rusija rengiasi didelę karę Turkijos pasieniais. Rusijos pasiuntinys Giers užtikrina, jog karės nebus. Tapat tvirtina ir Austrijos pasiuntinys Pallavisini, kurs sako, jog turkai galų gale nusileis prieš Europos reikalavimus ir atiduosią Adrianopolį bulgarams.

Militanties apdaužė Asquith'ą.

Kuomet Anglijos premieras Asquith žaidė netoli Elgin'o, Skotijoje, golfą su savo dukterim, prie jo priėjo dvi didelės sufragistės, numušė nuo galvos skribelę ir ėmė jį draskyti. Asquith nesigynė, bet jo dukterė ėmė ginti tėvą ir pradėjo daužyti sufragistes "militantiškai". Tuo tarpu atbėgo policija, kuri ir nugalbėno plėšrias moteris į policijos stotį. Ten jos at-

ARTILLERY IN FORCED MARCH

MOUNTAIN GUNNERS IN ACTION

Amerikos artilerija Meksikos pasieniais.

sisakė paduoti savo vardą ir adresą. Asquith žaidė toliau golfą.

Užsidedę didžiausias laivas.

Hamburgo - Amerikos linijos laivas "Imperator" užsidedė naktį iš 27 į 28 rugpjūtį. Hoboken'o dokuose. Ugnis kilo apačioje, valgomųjų daiktų sandėlyje. Kilo didelis išgastis tarp III klasės keleivių, kurių buvo daugiau, kaip 1000. Po ilgų pastangų ugnis tapo užgesinta, tačiau vienas oficerius užduso dūmuose. Nukentėjo daugiausiai ant- ra klasė. Nuostolių pridaryta ant 50,000 dol. "Imperator" tačiau išplaukė laiku.

Taikos rumai atidaryti.

Rugpj. 28 d. Hagoje buvo iškilmingas atidarymas taikos rumų, kuriuos pastatė ten savomis lėšomis Andrew Carnegie. Iškilmėje dalyvavo karalienė Wilhelmina, kitų šalių diplomatai, taikos draugijų delegatai ir šiaip jau daugybės žmonių. Rumai bus nuosavybė visų viešpatijų, bet globos juos Holandijos užsienių reikalų ministerija. Kalbą pasakė Holandijos užsienių reikalų ministeris Jonkheer Reneke van Swinderen, kurs tarp kitko labai pagyrė Carnegie už tokią dovana. Paskui karalienė apdovanojo Carnegie didelėmis kryžium.

HOLANDIJA.

Socialistų suvažiavimas nutarė diduma 375 balsų prieš 320 neimti jokios vietos naujoje ministerijoje. Pasirodė, jog socialistų partija, nors pasirodė labai stipri, tačiau vis dėlto nėra taip stipri, kad galėtų eiti išvien su valdžia.

VOKIETIJA.

Buvusis Portugalijos karalius Manuelis jau atvažiavo į savo vestuves su Kunigaikšyte Augusta Victoria. Hohenzollern. Daug slapotos policijos daboja Manuelį.

Padėjimas Meksikoje.

Amerikos politikai vis labiau ir labiau nesiseka Meksikoje. Sonoros provincijoje, kuri apskelbė nepriklausomybę nuo Huertos ir kurią valdo gen. Pasquiera, kuriuo visos žemės bus atimtos iš nemeksikiečių rankų. Reiškia taitai, jog toje provincijoje amerikiečių nuosavybės bus sukonsknuotos. Jei konskavimas įsivys ištikrųjų, Suv. Valstijoms butinai prisieis iškisti i Meksikos vidaus reikalus.

Tuo tarpu įniršimas prieš amerikiečius Meksikoje vis augs. Naudojasi tuo Huerta ir gudriai skelbia, kad jis gina Meksiko nuo amerikiečių. Jis siunčia kareivius į pietus, kad tariamai apginti juos nuo Amerikos

laivyno. Žmonės eina su Huerta ir vietomis pradeda muštynioties, ketindami stoti kariuomenėn, jei Amerika užpultų ant Meksiko.

Gen. Bravo, vadas valdžios kareivių Torreon'e, nepripažino Amerikos konsulinio agento Carothers'o, kuomet šis užprotestavo prieš nužudymą šešių amerikiečių, sakdamas, jog jei gu Amerikos valdžia nepripažista Meksikos vyriausybės, tai kam jam pripažinti Amerikos valdžios. Tie šeši amerikiečiai tarnavo maištininkų ("konstitucionalistų") eilėse.

Amerikos muzika jau uždrausta kaikiuriuose Meksikos miestuose. Viešpatuoja įsitikrinimas, kad Amerika už 30 dienų apskelbs karę Meksikai.

Harry K. Thaw Kanadoje.

Pabėgęs iš Matteawan'o bėpročių namų Harry K. Thaw, garsus užmušėjas architektoriaus Stanford'o White'o, sėdi ramiai Sherbrooke'o kalėjime Kanadoje. Teisėjas Globensky atmetė New York'o valstijos advokatus ir sustabdė beas corpus bylą. Išrodo, lyg Kanada niekad neišduos Thaw'o New York'o valstijai.

Išgelbėjimas Thaw nuo kartuvių atsiėjo jo motinai \$1,020,000 kiek dabar bus išleista pinigų paleidimui Thaw liuosybėn?

Padėjimas Meksikoje.

Nušove Redaktoriu.

Bryan vėl važiuoja su paskaitomis.

Padėjimas Meksikoje.

Prez. Huerta pakvietė atgal Lind'ą, kurs buvo išvažiavęs jau į Vera Cruz, Regima, nori taikyties su Suv. Valstijomis paskutinėje valandoje. Tuo tarpu prez. Wilson patarė visiems amerikiečiams kraustyties iš Meksikos. Kraustymasis jau prasidėjo. Kiti palieka visą savo turtą ir važiuoja atgal į Suv. Valstijas. Padeda jiems Suv. Valstijų konsulai. Ateina reikalavimai, kad Suv. Valst. valdžia tam tikslui pašvestų bent 100,000 dol.

Vežti ginklus į Meksiką uždrausta visiškai. Nebe-gauna jų tiek Huerta, tiek maištininkai.

Vokiečių ir francūzų spauda kritikuoja prez Wilson'o pasielgimą.

Nuščvė radaktorių.

Sulphur'e, Okla., John Lindsey, buvusias Murray pavieto kasininkas, susitiko J. Y. Schenck'ą, redaktorių "Sulphur Democrat", gatvėje ir liepė jam suvalgyti straipsnį, kuriame Lindsey buvo užgautas. Redaktorius atsisakė tai padaryti — ir Lindsey suvarė į jį du šuviu iš šautuvo. Lindsey reikalavo, kad Schenck netik atšauktų savo straipsnį, bet tiesiog suvalgytų popierą, ant kurios jo žodžiai buvo atspausiti.

Bryan vėl važiuoja su paskaitomis.

Užsienių reikalų ministeris W. J. Bryan vėl pradėjo važinėti su paskaitomis. Praeitą savaitę jis laikė keturias paskaitas Pensilvanijoje.

Meksikoje didelis mušis.

Paaškęjo, jog Meksikos maištininkai vienoje tik vietoje palydėjo 3000 kareivių. Buvo tai ties Torreonu, kurį jie norėjo atimti nuo federalų. Jie užpuolė ant tos tvirtovės septynis kartus — nuo 1 iki 28 liepos mėn., bet visados buvo atremti. Federalai tose muštynėse nustojo 500 kareivių.

Pasirodė ir maištininkų žiaurumas. Koks tai maištininkų vadas Muniz pareikalavo 300,000 pežų iš La Bella dirbtuvės netoli nuo Saltillo. Paskui Muniz pareikalavo tik 10,000 pežų, bet kad ir tų negavo, sude-

gino dirbtuvę, kuri buvo verta 500,000 dol. Dirbtuvė buvo anglų firmos nuosavybė.

Nuplaukė 22 myli.

Kapitonas Alfred Brown galų gale įstengė nuplaukti iš Battery Park, New York'o iki Sandy Hook — tolimo 22 myli. Jis išsiko į vandenį 5:15 ryte ir išlipo Sandy Hook 6:53 vakare. Jis nekiek nepailso. Brown prieš tat mėginę keturis kartus perplaukti tą tolimą, bet jam vis nepasisekė.

Wilson'o dukterė nupulė nuo arklio.

Prez. Wilson'o dukterė, Jessie, bejodinėdama netoli nuo Cornish, N. H., nupulė nežinomu būdu ant žemės. Rasta ją be žado šalia kelio. Didelių sužeidimų nėra. Tėvas apėjo Washingtoną ir išvažiavo at lankyti savo dukters.

Sako, kad jie, o ne Stefan-son atidengė baltaplaukius eskimosus.

Tris troppieriai iš Simpson'o porto, Alabertoje, Kanadoje, sugrįžo iš tolimos šiaurės ir paskelbė, jog jie žinoję apie baltaplaukius eskimosus daug pirmau, nekaip Viljhamur Stefan-son, kurs savo atidengimą pagarsino pernai. Stefan-son mano, jog anie eskimosai yra ainiai europiečių, kurie gal dar tryliktamė šimtmetyje nukeliavo į tolimą šiaurę ir priėmė eskimosų kalbą ir papročius.

Admirolas neteko kojų.

Didelė kanuolė truko aną dieną ties Pola, Austrijoje, ir užmušė tris mažesnius oficerius, o admirolui Wellenberg'ui nutraukė abidvi koji. Kanuolė buvo nauja, ir su ja buvo daromi bandymai. Admirolas kojos liko su tais sutrintos, kas reikėjo tuojau nuplauti. Wellenburg buvo galva laivyno techniškos komisijos.

Mažiausias paveikslas tapo sugražintas.

Pas S. T. Schultz'ą kurs gyvena Camdene, N. J., sugrįžo mažutis paveikslėlis, kurį jis buvo nutepliojęs aliejinėmis varšomis ant kukuruzos grūdų dar 1868 m. Paveikslas buvo nusiųsta į Europą, iš kur dabar tik tesugrįžo pas artistą.

Lekcija ir Evangelija

SEPTYNIOLIKTOJI NEDĖLIA PO SEKMINIŲ

Lekcija — Efez. IV, 1-6.
— Broliai: Meldžiū jus aš, idant vaikščioutumėte priderančiai jusų pašaukime, kuriuo esate pavadinti; su visokiu nusizėminimu ir romumu, su kantrybe kęsdami viens kitą meilėje; rupindami už laikyti dvasios vienybę per romybės ryšį. Vienas kunas ir viena dvasia, kaip ir pašaukti esate vienoje viltyje jusų pavadinimo. Vienas Viešpats, vienas tikėjimas, vienas krikštas; Vienas Dievas ir Tėvas visų, kursai yra ant visų ir pes visus ir visuose mumyse.

Evangelija — Mat. XXII, 35-46. — Anuo metu atėjo farizėjai pas Jėzų, ir paklausė jo vienas jų mokyklas įstatyme, gundindamas jį: Mokytoja, kuris yra didis prisakymas įstatyme? Tarė jam Jėzus: Mylėsi Viešpatį Dievą tavo iš visos tavo širdies, ir iš visos tavo dušios ir iš visos tavo nuomonės. Šitas prisakymas yra pats didysis ir pirmas. O antras panašus į jį: Mylėsi savo artimą, kaip pats save. Ant tų dviejų prisakymų remiasi visas įstatymas ir pranašai. O farizėjams susirinkus, paklausė jų Jėzus, tardamas: Kas jums rodo apie Kristų? Keno yra sunus? Tarė jam: Dovidas. Tarė jiems: Kaip gi Dovidas vadina jį dvasioje Viešpačiu, sakydamas: Tarė Viešpats mano Viešpačiui sėdėk po mano dešinės, koliai nepaguldysiu tavo neprietelių suoleliu po tavo kojų? Jei tadą Dovidas vadina jį Viešpačiu, kaip gi yra jo sunumi? Ir niekas negalėjo atsakyti jam žodžio ir nuo anos dienos niekas nebedrįso daugiau jo klausiti.

Kas yra giedojes bažnytiniam chore, tas gerai žino, kad pirmoje Našparų psalmė šiais žodžiais prasideda: „Tarė Viešpats mano Viešpačiui: sėdėk po mano dešinės“. (Dixit Dominus Domino meo). Tais pačiais žodžiais, kaip matome šios Nedėlios evangelijoje Kristus uždavė farizėjams klausimą, ir kurį jie negalėjo atsakyti. Pažiūrėkime tat, ką tie žodžiai reiškia.

Užduotas Kristaus klausimas buvo galima buvo sakyti, svarbiausias klausimas viso Senojo Įstatymo mokslo. Buvo tai klausimas apie Mesijų, todėl visiems žydams buvo gerai žinomas, nes, visi ištroškė laukė Mesijaus. Bet kaip tik prieš ateisiant Mesijui, žydų supratimas apie jį buvo jau visai netoks, kaip senovėje, — buvo visai iškreiptas: jie laukė ne Dievo Išganytojaus, bet kokio didvyrio, kuris paluosuotų juos iš politikos vergijos, iš nelaisvės, taigi laukė kokio galingo žmogaus. Ir mato me iš šitos evangelijos, kad žydų Rašte mokytojai tokį jau netikusį turėjo supratimą apie Mesijų. Kristus

klausia jų: „Kas jums rodo apie Kristų, keno yra sunus?“ o anie atsako, kad Kristus yra sunus Dovidas; vadinasi jų nuomone, Mesijus arba Kristus yra tik-tai žmogus, Dovidas sunus. Kristus klausia toliau, kaip tas gali būti: Jeigu Mesijus yra tik-tai žmogus, o ne Dievas, tai dėlko Dovidas Šventame Rašte vadina jį savo Viešpačiu, sakydamas: „Tarė Viešpats mano Viešpačiui sėdėk po mano dešinės“. Kad Mesijus būtų tik-tai žmogus, Dovidas nevadintų Jo savo Viešpačiu. Taigi iš Rašto Švento aiškiai buvo numanyti, kad Mesijus, tas Dovidas sunus, yra kartu ir Dievas. Farizėjai negalėdami nieko prieš tai pasakyti, buvo užgėdinti ir, kaip sako evangelija, nedrįso daugiau Kristaus klausinėti.

Pamąstykime ir mes apie tą klausimą „kas gi yra Kristus?“ Labai gerai žinome, kas Jis yra — tikras Dievas ir tikras žmogus. Tat rupinkimės duoti Jam garbę, Dievui prigulinti. Tarkime Kristaus vardą visados dievobaimingai. Tuo vardu sveikinkime kitus. Sunkenybėse ir pagudose šaukimės to vardo! Amen.

KORESPONDENCIJOS.

ROCKFORD, ILL.

Rugp. 18, pas mus lankėsi neseniai iš Lietuvos atvažiavęs dr. Jonas Basanavičius. Dūmos atstovas p. Martynas Yčas dėjo tuly priežasčių negalėjo pas mus atsilaukyti drange su d-r. Basanavičium, todėl, p. Yčo vieton, atstovavo plačiai lietuviams žinomas tautietis p. K. B. Balutis, „Lietuvos“ redaktorius, prigulėdamas d-rui Basanavičiui. Prakalbos įvyko vakare. Prakalbyje surengimus rupinoti vietinis kleb. kun. V. Taškus, ir jam pagelbėjo p. P. Petrenas. Kun. Taškus per du nedėlius bažnyčioje ragino žmones aukoti Lietuvį Tautos Namams Vilniuje.

Minėtame vakare publikos prisirinko pilna svetainė. Visų pirmiausiai, atsidarant vakaro programai, trumpai prakalbėjo p. V. S. Jakubynas, paprašydamas susirinkusių užsilaikyti ramiai; ir toliau užleido vietą kalbėti d-rui Basanavičiui. Šis vyresnysis savo žodžiais pasveikins publiką, ir pradėdamas savo kalbą iš lėto sako: „norint jus esate išvažiavę iš Lietuvos, — nežinau kaip jūs, bet Lietuvoje, jūs nesate užmiršti, ir labai tankiai apie jus minima. Aš šia kolia sakysiu, pirmiausiai atvežu jums daug labų dienų iš Tėvynės“. Kiek toliau vėl sako: „nebagauti aš pas jus atvažiavau, bet tik tuo tikslu, kad patarnauti savo tautai“. Matant prieš akis pusian pražiūsi vyrai ir girdint iš jo lupų tokius žodžius, rodos, gaila pasidaro, kad tas vyresnysis buvo priverstas pasisėsti leisti tolimon kelionėn, vargti ir trankyti savo senus kaulus ne savo naudai, bet, kad patarnauti tautai... Toliau pasiūkė d-rui Basanavičiui savo kelionės tikslą, ir reikalingumą Tautos Namų, bažnytinis choras sudainavo: „Kur bėga Šešupė“. Antras į susirinkusių trumpai prakalbėjo kun. Taškus, karštai ragindamas kiekvieną lietuvi prisidėti su auka prie Tautos Namų. Pagaliau perstatyta kalbėti p. Bal. ir buvo renkama auksas. (Rinko pats d-ras Basanavičius ir kun. Taškus). Žmonės suprantantys tos įstaigos (Tautos Namų) vertę ir jos reikalingumą, — aukoję kiek kuris išgalėjo. Patėmyta, kad mūsų „pirmiečiai“ (kurie bent patys taip save pavadina) prie tos rengiamos įstaigos nei su centu neprisidėjo.

Gera p. Balutis pasakė: „dauguma su lietuviu mala, bet ne visi gims pasuka“. Taip ir mūsų „pirmiečiai“: apie pirmiečius tankiai lietuviu mala, bet kaip reikia prisidėti su auka prie pirmiečių kultūrinio darbo — jų nėra. Vėl, buvo daug ir tokių, kurių tik... užkalbinti duryse pasirodė, pradėjus rinkti auksas. Bet šioms atleistina; nes jie apie tokias įstaigas mažai teturi supratimo. Tiek iš publikos pastebėdas. Beje, dar reikia publiką pagirti už ramų užsilaikymą.

P. nas Balutis kalbėjo ilgokai. Jis savo talentuota kalba klausytojus patenkino, tarpais prajuokino. Ir ištikrųjų tai gabus kalbėtojas, kaip jau dangeliui žinoma. Jis savo kalboje išaiškino, kad Tautos Namai lietuviams būtina yra reikalingi. Ir kad tokius namus kitos tautos jau seniai turi, (apie tai minėjo ir d-ras Basanavičius), todėl ir lietuviams neturi pasilikti užpakalyje kitų tautų. Jis šiaip sakė: „duok dolerį, neigali — duok kovę, penktuką, centą, arba nors gerą žodį... Toliau sako: „prisidėkime nors po „našlės skatikėlių“, o vis padarysime ženkla“.

Ant galo p. Jokubauskas padainavo solo — „Kad rytą eis sau takų“, ir bažnytinis choras sudainavo, „Ant kalno karaliai siubavo“, ir tuomi pasibaigė vakaro programa.

P. A. Deltuva.

GILBERTVILLE, PA.

St. Alysius parapijinę salę buvo Liet. R. K. Moksleivių prakalbos, teatras, dainos ir deklamacijos. Programa buvo šitokia:

1. P. L. O. Blindziuvaitė ir Al. Račkus padainavo: „Kur bėga Šešupė“.
2. Mokyklos mėsą pianu paskambino p. l. E. Valinskiutė, moksleivė Worcester's Business College.
3. Kl. A. Petraitis pasakė gražią prakalbą apie apšvietą ir meilę savo kalbos.
4. Plės K. ir E. Valinskiutės padainavo „Onytė“.
5. Fr. Jakaitis, padeklamavo „Tėvynė Lietuva“.
6. „Sveiki broliai dainininkai“ padainavo p. l. E. Valinskiutės.
7. Fr. Krušauskas padeklamavo „Salin jau tie verkšmai...“.
8. Vaidevūčio komedija „Žydas ir Dzukas“ — sulosė A. Petraitis ir Jul. Čaplikas.
9. Solo „Op! op! Kas ten?“ — padainavo Al. Račkus.
10. Maironio „Miskas ir Lietuvis“ — padeklamavo p. l. E. Blindziuvaitė.
11. Naujalis Sonetas — išpildė E. Valinskiutė.
12. Maironio „Mylėk Lietuvį“ — padeklamavo Al. Račkus.
13. „School March“ paskambino E. Valinskiutė.

Viskai nusisekė puikiai, tik Al. Račkus nekaip padainavo solo. Didžiausį įspūdį padarė ir Gilbertvill'iečiai A. Petraitis savo iškalbinga prakalba. Nemažai prijuokino žmones komedija „Žydas ir Dzukas“. Geriausiai padeklamavo pasirėdžiusi stouletė (tautiška rubas) p. l. E. Blindziuvaitė. Jos graudžiai drebantys balsas ir pritaikyti gėstai nemažai sudarė publiką. Šiuos stas asaras ne tik moteris, bet ir vyrai. Vienas iš publikos padovanėjo deklamuotojai gvy gėlių buketą.

Gryno pelno liko \$5.76, kurio pasistatė L. R. K. M. A. S. Centran. Be to, A. Petraitis asmeniškiems reikalingas žmonės davė nemažai. Surinkta įvairiems rimtiems Amerikos ir Lietuvos laikraščiams diktakai prenumeratoriui.

Čia žmonės lietuvių apsigyveno pirm 18 metų, bet nieko panašaus neturėjo, ir gal būt niekad neturėjo, jei ne moksleivė. Taigi Gilbertvill'iečiai ir yra labai dėkingi.

Bala-ne-Smala.

CLEVELAND, OHIO.

Pas mus tariamieji pirmiečiai jau taip toli nuėjo, kad griebsiai nedoriausiu išnaudojimų savo brolių. Neperseniai žmoneliai buvo išnaudojami bedieviškomis prakalbomis, pardavinėjimu blogų knygų ir laikraščių ir visokių neteisingu apgaudinėjimu (Influence policies), ir tt. Pasakui

kiekvienas „pirmiečių“ stengėsi įsistiegti karčiamą ir iš užstalo šviest kitus. Dabar, kada žmonės nesidūda daugiau jiems iš naudoti anais būdais, griebsiai kitokių priemonių. Mat pas mus yra daugybė tokių, kuriems dirbt nesinori — tai vaikščioja ir gėrai, buk esą advokatai, daktarai ir tt. Girdėjau vieną po- naitį besigiriant, buk buvęs augčiausio teismo teisėjas, todėl visuose ateitimuose ragino žmones pas save kreiptis, prižadėdamas kiekvienam gerą patarimą duoti. Žinoma, jeigu gaus riebią užmokėti, tai naves pas koki norint advokatą, žyda.

Kartą užėjau pas sergantį žmogelį lietuvi, mano gerą pažįstamą. Matau, drūtą vyrą gu- linį lovoje. Pati nusiminus, ran kas sau ant galvos lauzo, kad jis vyresnysis eina blogyn. Prie li- gonio lovos stovi staliukas, ap- krautas plėkštėmis. Prie pat- luviai neturi pasilikti užpakalyje kitų tautų. Jis šiaip sakė: „duok dolerį, neigali — duok kovę, penktuką, centą, arba nors gerą žodį... Toliau sako: „prisidėkime nors po „našlės skatikėlių“, o vis padarysime ženkla“.

Ant galo p. Jokubauskas padainavo solo — „Kad rytą eis sau takų“, ir bažnytinis choras sudainavo, „Ant kalno karaliai siubavo“, ir tuomi pasibaigė vakaro programa.

Per visą perstatymą grajinio Lietuvių Muzikalinio Klubo Orkestra. Žmonij buvo pilna sve- tainė, net vietos pristig. Kurie atsilankė į šį vakarėlį, nesigalėjo, nes kalbama, kad pir- mą syk toki juokingą perstatymą matę. Nepošalį but, sako, ir antrą syk tapat sulosti.

Norint cecilikai tą pačią die- ną surengė savotiškas prakalbas, tačiau jie neatitaukė žmonių nuo vakaro.

Svirplys.

PITTSBURGH, PA.

Paduodame truputį žinių apie lietuvių viešą knygyną. Sumanytas įsteigti knygyną kilo susirinkime Savitaripio La- vinimio Ratelio (pradžiai Rate- lis paaugojo \$5.00). Tuoju buvo pakviestos prie vietinės drau- gijos. Simano Daukanto dra- aukojo \$25.00 ir prisidėjo to- liaus knygyną remti. 7-ta kuopa S. L. A. aukėjo \$10.00 ir mo- galima esą nei spakintyti. Pa- tėjimau, kad anas ligonis pavojų kenčia, pašaukiau tuojau tikrą daktarą, kuris apžiūrėjęs ligo- nį nusprendė, kad jis yra už- nuodytas kokiais nuodais ir rei- nkalauja geros priežiūros. Tas pomas lietuviškas daktaras nėra joki daktaru, tik išnaudotoju.

Dveji metai atgal buvo pas mus liuosų pažvelgus mokytojas angliškos kalbos vakarinės mo- kyklos. Anas mokytojas išmoki- no kelis žmones lotti teatrą su- naudai. Pasamdė salę vakarinės mokyklos vardu, užsakė valgy- ni ir gėrimų ir kad jau teatras scenoje baigėsi, mokytojas, su- griebsęs pinigų, pabėgo iš Cleve- land'o neužmokėjęs už salę ir daiktus. Tokiu būdu mokytojas apdėgė vakarinės mokyklos na- rius.

Teatrališko Koro Narys.

PITTSBURGH, PA.

Rugp. 17 d. 1913, šv. Kazimiero bažnytinę salę sulaukta buvo publikos perstatymas, keturiose veiklose. Šie veikaliai buvo lošiami:

- I. „Nepažįstamas“. Komedija vienoj veikmėj. Šios ypatos da- lyvavo: Pranas Daniunas, biznieriūs — J. Jankevičius; Jonas Burneckas, tarnas — P. Varanavičius; Jockė Gimelis, žydas — K. Sokacius; „Nepažįstamas“ — J. Miliaus- kas.
- Originalinis veiklas, parašy- tas J. Miliausko.
- II ir III „Kas Bailys?“ Ko- medija dviejose veiklose.
- I (Prieš vestuves)
- Aldona Stambūtė — M. Bal- čuniūtė; Jurgis Navickas — V. Pilkonis.
- II (Po vestuvių).

Aldona Navickienė — M. Bal- čuniūtė; Jurgis Navickas — V. Pilkonis; „Šnibždukas“ (vagus) — J. Miliauskas.

Vertė iš anglų kalbos J. Mi- liauskas.

IV. Amerikos Kaimo Mokykla. Komedija vienoj veikmėj. Mokytojas — J. Miliauskas; Elzė Plazintė — M. Kižintė; Ona Kanarpiūtė — T. Greblikiūtė; Jonioka Žvaigždintė — K. Bal- čuniūtė; Katrė Dombriūtė — O. Baronitė; Eizikas Zerelis — P. Česėkas; Jonukas Storumis — V. Gudaitis; Kristopas Peleda — P. Žarnauskas; Motiejus Miega- lius — J. Jankevičius.

Parašė J. Miliauskas.

Prie vakaro įvairumo prisidė- jo lietuvių klostieriai (Jugglers) — Gibavičius ir Jankevičius.

Paskutiniam veikale buvo su- dainuota dvi lietuviškos dainos: „Per šilą jojan“ ir „Kad aš jo- jau“. Dainavo visi lošėjai. Be to, Marė Kižintė ir P. Česėkas gražiai sudainavo duetą Juozo Miliausko sutaisyta iš operos „Il Navatore“.

Visą perstatymą surengė kl. J. Miliauskas, mokinys šv. Juozo- po seminarijos, Dunwoodie, N. Y. Pažymėtina, kad visi, kaip- lošėjai mėgėjai, atliko savo už- davinį kuopniškiausiai. Ačiū jiems už jų didelį darbštumą ir pasi- šventimą.

Per visą perstatymą grajinio Lietuvių Muzikalinio Klubo Or- kestra. Žmonij buvo pilna sve- tainė, net vietos pristig. Kurie atsilankė į šį vakarėlį, nesigalėjo, nes kalbama, kad pir- mą syk toki juokingą perstatymą matę. Nepošalį but, sako, ir antrą syk tapat sulosti.

Norint cecilikai tą pačią die- ną surengė savotiškas prakalbas, tačiau jie neatitaukė žmonių nuo vakaro.

Svirplys.

PITTSBURGH, PA.

Paduodame truputį žinių apie lietuvių viešą knygyną. Sumanytas įsteigti knygyną kilo susirinkime Savitaripio La- vinimio Ratelio (pradžiai Rate- lis paaugojo \$5.00). Tuoju buvo pakviestos prie vietinės drau- gijos. Simano Daukanto dra- aukojo \$25.00 ir prisidėjo to- liaus knygyną remti. 7-ta kuopa S. L. A. aukėjo \$10.00 ir mo- galima esą nei spakintyti. Pa- tėjimau, kad anas ligonis pavojų kenčia, pašaukiau tuojau tikrą daktarą, kuris apžiūrėjęs ligo- nį nusprendė, kad jis yra už- nuodytas kokiais nuodais ir rei- nkalauja geros priežiūros. Tas pomas lietuviškas daktaras nėra joki daktaru, tik išnaudotoju.

Dveji metai atgal buvo pas mus liuosų pažvelgus mokytojas angliškos kalbos vakarinės mo- kyklos. Anas mokytojas išmoki- no kelis žmones lotti teatrą su- naudai. Pasamdė salę vakarinės mokyklos vardu, užsakė valgy- ni ir gėrimų ir kad jau teatras scenoje baigėsi, mokytojas, su- griebsęs pinigų, pabėgo iš Cleve- land'o neužmokėjęs už salę ir daiktus. Tokiu būdu mokytojas apdėgė vakarinės mokyklos na- rius.

Teatrališko Koro Narys.

PITTSBURGH, PA.

Rugp. 17 d. 1913, šv. Kazimiero bažnytinę salę sulaukta buvo publikos perstatymas, keturiose veiklose. Šie veikaliai buvo lošiami:

I. „Nepažįstamas“. Komedija vienoj veikmėj. Šios ypatos da- lyvavo: Pranas Daniunas, biznieriūs — J. Jankevičius; Jonas Burneckas, tarnas — P. Varanavičius; Jockė Gimelis, žydas — K. Sokacius; „Nepažįstamas“ — J. Miliaus- kas.

Originalinis veiklas, parašy- tas J. Miliausko.

II ir III „Kas Bailys?“ Ko- medija dviejose veiklose.

I (Prieš vestuves)

Aldona Stambūtė — M. Bal- čuniūtė; Jurgis Navickas — V. Pilkonis.

II (Po vestuvių).

Viso \$ 536.85

Pranešimo Komitetas:

J. Petrikas, K. Arminas, A. Galinakas.

Bodakiofės Prisarė. Idėjo- me šią korespondenciją, kaip fi- nia, tačiau laikome reikalingu pa- stebėti, jog negalima pritarti to- kiam viešam knygynui, kuriame randasi ir duodama skaityti vi- siems įvairiausios knygos ir bro- šūrėlės be jokio skirtumo. Raš- tas raštui nelygu. Amerikos vie- šieji knygynai netaiko šmeizian- čių arba tvirkinančių raštų. Lai- kymas Bostono laikraštų ir ki- tokių mūsų literatūros šlamštų knygynui rekomendacijos nesu- teikia.

Shamokin, Pa. Rugpjūčio 6 d. likosi užsmaugtas gazo Hindry Clay šafte Juozas Babrauskas.

Velionis pajėjo iš Naumiesčio parapijos, buvo 31 metų amžiaus, paliko pačią su trejeta vaikelių; į jokią draugiją nepriderėjo.

Shamokietis.

BROOKLYN, N. Y.

Keistas „Kunigas“.

Pirm trijų savaitių, „Draugo“, rodos, 30 numeryje buvo tilpusi žinutė apie neseniai atsiradusį Brooklyn'e keistą „kunigą“. Ten buvo minėta nuo kurio laiko jis atsirado Brooklyn'e, koks jis yra, iš kur, kokio mokslo, kaip ne- mandagiai visuomet užsilaiko ir kaip už nepadorų pasielgimą su mano draugo moterim tapo nuo burdo išvytas. Dabar pasakysiu apie jo bažnyčią ir pamaldas, kokios ten yra. Pradėjus nuo to, kad klausinėjau pas kelis savo pažįstamus, gyvenančius arčiau tos vietos, bet visi man at- sakė, kad ten nebuvo, nes gė- disi į tokia bažnyčią eiti. Vie- na, baus Dievą užrūstinti, o ant- rą, gėda busianti ir su pažista- mais susitikti. Taigi kaip ne- gavau nei nuo vieno iš savo pa- žįstamų tikrų žinių tai 17 dieną rugpjūčio pasirįžau pats nueiti į tą bažnyčią. Žinoma, ryte ant 8 pirmiau nuėjau į savo bažnyčią, o paskiau pusiau vienuoliktos, kaip ten rašoma, nuėjau ir tą, taip sakysiu, beprotamį. Visu- pirnu priėjus prie durų, užir- dau biau rūšimą nemaloni- balsai senų pagedusių var- gonėlių ir, kaip galėdamas, sku- binau lipi trepais augštin, ma- nydamas, jog pavėlavau ir nega- lėšu jau matyti viso reginio. Bet laimė spėjau, kaip sykis lai- ku, nes vargonininkas, sako, vi- suomet už kokių penkiolikos mi- nučių pirmiausiai pradeda graji- nes taip kun. liepiąs, gal tam, kad žmoneliai pasiskubintų, ka- dangi tankiausiai, sako, ateina tik pamaldų pabaigoje. Vargoni- ninkas sėdi pečiais į komodą, bet kad drožia tai drožia — kas svei- kas ausis turi, tai reikia užsimti, nes ausų bubneliai gali sutrukti. Įėjus atradau dar tik penkis žmo- nes: vargonininką, zakristijoną, merginą ir dvi moteris; pačioje pabaigoje suskačiavau apie 16 žmo- nių su tarnais. Kad jau juokda- rys tai juokdarys, tas kunigėlis, Altorius, tiesa, pritaistas ant komodos, žvakės šešios: keturios storos, pačiam viduryje, o dvi plonos ir žemos iš kraštų. Tai atrodo juokingai ir išeina atbu- lai. Prie durų lyg šventam vadeniui prikaustytas stiklinis skunieris, toks pats iš kurio saliu- nės žmonės geria alų. Švėstas van- duo paprastoje torceloje stovi ant „mendelpės“, (kaip čia va- dina) su kuriuo užgiedojęs „Aspergias mes“ (jis taip už- gėdojo) apšlakstė žmones. Men- delpė visai gryna, net ir kamino skylė neužkimšta. Laikrodžiui trys, visi dideli: du stovi ant mendelpės, trečias kabo ant su- ddukėjusios sienos. Kabo ir ke- letas paveikslų ant sienos: Vie- name kažkieno dvi širdis, kita- me žustantis Titanic laivas, tre- čias sudėstytas iš mažų paveik- slėlių, ką tabake randasi, o ket- virtas jo paties didelis paveik- las kunigo rubais. Man rodos, tie paveikslai neatsakomoje vie- toje pakabinti. Jie gali žmone- lins, kad ir mažai suprantančius, priversti prie supratimo, kad tai ne yra tikras kunigas, bet biau- rus veidmainis. Tai dar ne vis- kas. Grįžkime prie altoriaus ir jo veidmainių pamaldų. Aš atsisėdau prie pat tako, kurs iš miegučio (zakristijos) durų si- na prie komodės (altoriaus), ir kada zakristijonas, nešdamas sku- nerį vyno, pabraukė man palei nosį, tai pajutau porfveino kv-

pa. Sako, kad jam vienas ar- timiausias lietuvis salunininkas duodę uždykė to vyno. Prasi- dėjo ir pamaldos. Vargonin- kas drožia užsimers bėparsto- jo, kunigas gieda sau, o vargo- nininkas rėžia sau, turbūt taip kunigo. Prisiakyla, kad žmonės negirdėtų, kokius žodžius jis iš- taria giedodams laike mišių. Žmo- neliai, kad kuris ir norėtų ko- kius poterėlius sukalbėti, jokių būdu negali, tik pasižiūrėti vieni į kitą čiauposi, norėdami susi- laikyti nuo juoko. Atėjo ir apie- ravonės laikas. Nagi, kaip nu- dengė kieliką, žiuriu, kad ne kie- likas, bet stiklinis skunieris su koja. Patėnos, purifikatoriaus ir korpokalo visi nėra. Ty daiktų tam „kunigui“ visai ne- reikia. Po apieravonės aploktą, metė ant viršutinių trepučių, kur visos žvakės stovi. Tai jau tris dalykai labai aiškūs, kad jįsi nėra kunigo, bet biauuri veid- mainiu. Toliau priejo ir prie konekrecijos. Žmoneliai, kurie netėmijo, tie dar ir klaupėsi, bet aš — ir da kitų tokių buvo už- sai neklaupėme. Pakilėjimą ap- lotkos ir skunerio (kieliko) pa- darė taip, kaip ir tikras kunigas, bet pirštų laikyti suspaudus li- gi Agnus Dei veidmainis pamir- šo, nes kad prakitais pradėjo šluostyties, tai atsimainydamas abiem rankom visais pirštais pa- griebs nosinę, prakitais nuo veido šluostėsi. Galop po Agnus, kuomet tikri kunigai atsargiai su patena rankioja Ostijos trupinius nuo korpokalo, K. to nedarė. Kada jau viskas buvo atlikta priklaupęs užtraukė tegulbus pa- garbintas. Aš maniau, kad jau ir atliktas krikštas. Na tai nors vienas dalykas pas k. Kr. baž- nyčioje yra teisingas — tarian pats sau, nes parašyta, kad „In- žanga uždyk“, tai ir bus uždy- ka, nes nei prie durų nereikėjo pinigų duoti nei niekas nekokle- tavo. Ir kada „tėvelis“ jau bu- vo atsitraukęs nuo komodės (al- toriaus) tai man atėjo į galvą mintis, kur butų tas sakramen- tas, kurį jis priklaupęs pagarbi- no. Štai ir pamatiau dar vieną skunerių su praunksotais kraštais, koja nuo pusiau skunerio aprišta raudonu skarmalu, (koja skune- rio, kurį K. vartoja vietoje puš- kos komunikantų, laikymui), ir be uždangčio — turbūt ten yra tas jo sakramentas (maniau sau). O kaip yra liudija, jog tas pari- ziejus netik šventas paslaptis Viešpaties Jėzaus kančios nieki- na, bet dar ir kitiems protą už- temdyti stengiasi. Rodos, Brook- lino lietuvių nėra tokie tam- suoliai, kad negalėtų jo veidmai- nystės suprasti ir į jo pamaldas tikėti bet, kaip regiu, atsiran- da dar ir tokių, kurie vadina save gerais katalikais. Nemėsiu jų vardų ir pavardžių, tik patal- pinsiu žion po dvi rai di kiekvie- nam: V. S. V. B. Ištikro muos brooklyniečiams yra didi sar- mata, kad tam apgavikui duoda- miesi taip lengvai save apgaudi- neti. Argi jums, mieli broliai, dar neaišku, jog kiekvienas kunigas (ka kalbu apie tikrus kunigus) žion atvažiavęs, kad ir vargin- giausiam padėjime butų, visgi dar neviensas ant dokų nėjo dirbti, o šis padirbo apie keturius metus sunkiam darbe ant dokų Neprašio nei poros minučių po pamaldų, ugi žiuriu išlenda iš miegamosios su dideliu ant il- go koto samčiu Štai tau ir už- dyk! murtelėjau pats sau po nosim. Pasirįžau visai nieko ne- duoti, kiti, kurie buvo arėnu durų, pamatę „kunigėlių“ su didėle krebe, pasileido iš išgaso- trepais žymen. Aš norints sėdė- jau ir pagal duris, vienok ne- bėgau — laukiau, kol viskas pa- siaigs. Vienas, matyt, ir nen- rėdamas metė nikelį, kurį nepa- taikė į krebe, bet į šalį. Tur būt brangūs tas nikelis buvo dėl ku- nigūžio, kad ilgai rangėsi po grin- dis kol jį surado. Tai bus ir viskas, ką mačiau tose pamal- dose, kokį pamokslą girdėjau, tai kitą sykį aprašysiu.

Brooklynio Siuvėjas.

(Seka nuo 6-to pusl.)

Platinkite
„DRAUGĄ“

DAILĖ POEZIJA LITERATURA MUZIKA DRAMA

• ŠITAS SKYRIUS BUS DEDAMAS SYKĮ MĖNESYJE. AUTORIAI IR LEIDĖJAI, KURIE NORI SUSILAUKTI PAMINĖJIMŲ ŠITAME SKYRIUJE, PRIVALO PRISIŪSTI "DRAUGUI" DU SAVO RAŠTU EGZEMPLŲ.

Poezija.

TAVYNEL.

Nors ukana siaučia tamsioji
Ir debesys plauko palši,
Bet man ir tada tu, brangioji,
Ramybę ir laimę neši.

Tikiu aš išvyti aušrę
Naują, geresnį kiek laikų,
Surasti čia savo dalelę,
Kur šiandien gyvenant man sunku...

Skausmai kad kirdy susikrauna
Ir žudo kaskart vis labiau —
Tu viltį man žadini jauna,
Kuomet aš tave pamatau.

Tos pievos, laukai ir girelės
Man pakelia dvasią augštai,
O jautrios pakštelės dainelės
Išvaiko skausmus, miatai...

Ar dirbu aš tavo lankuose,
Miške, ar sodnelyj žaidžiu —
Žinau, kad priimsi kapuose,
Kur miręs išlėti geidžiu...

Aš bučiau laimingas begalo —
Dažnai taip svaioju pat sau —
Kad tu pasakytum — be melo,
Ar aš atsiligsiu tau!

Ar ašen nors vieną kartėlį
Padėjau skriaudų tau kentėt,
Ir brangų taip širdžiai kampelį
Mokėjau tikrai pamylėt...

Žemės Dulkė.

(Iš "Šaltinio")

F. C.*

Kukavo gegutė, kukavo linksmai:
Ku-ku, ku-ku, ku-ku, ku-ku!
Jai atliepė miško įvairūs balsai:
Ku-ku, ku-ku, ku-ku, ku-ku!

Mylavo bernytis męrgytę ilgai:
U-u, u-u, u-u, u-u!
Bučiuodamas niuniavo jis jai nuolatai:
U-u, u-u, u-u, u-u!

Užžia, užgaudžia bažnyčios varpai:
Bim-bam, bim-bam, bim-bam, bim-bam!
Parpuolet ant kelių ir meldžias karštai:
Bim-bam, bim-bam, bim-bam, bim-bam!

Štai "Aniulas Dievo" nustojė skambėti:
Bim-bam, bim-bam, bim-bam, bim-bam!
Paliovė ir juodu maldele kalbėti:
Bim-bam, bim-bam, bim-bam, bim-bam!

Sugirgždo, subildo už durų, lauke.
Kas čia? kas čia? kas čia? kas čia?
Bėg laukan mergelė su ilga žvake.
Kas čia F. C.? kas čia F. C.?

Bet nieko nebuvė — vėl tylu, ramu:
U-čiu, bučiu, u-čiu, bučiu!
Vėl juodu bučiuojas visu saldumu:
U-čiu, bučiu, u-čiu, bučiu!

V. A. P.

Muzika.

Žemaitiškos dainos pavestos liaudies chorams. Su-
taisė dvejieji, trejiems ir keturiems mišriems balsams
Juozapas Gudavičius.

Sėsiuvinėje telpa 20 senobinių žemaitiškų ir viena
originalė dainelė. Leidinys gana gražus, bet balsų su-
taisymas ne visai vykęs, nes vietomis įsispraudę gana
svarbių klaidų, kaip tai "Karveliai" trečiam takte,
"Skyniau sodnė obuolėli" perėjime iš trečiojo takto
į ketvirtąjį, "Vai užia gaudžia" žodžiuose: "grios
medeliai" ir kitose vietose randame grynas parale-
les kvintas. Dainoje "Išvažiuo meška" pradžioje ne
taip pažymėtas ritmas; turėtų būti keturiomis ketvir-
timis: paskutini dvi gaidi pirmame takte ketvirtinės,
o vietoje fermatų — pusinės gaidos. "Jojo bernelis" ir
gi nevykusiai apdirbtas.

Dainas, pavestas liaudies chorams, nurodo Italų
kalboje, kokių greitumu reikia išpildyti, kaip tai: An-
dantino quasi, Allegretto, Cantabile ir tt. Nors mu-
zikoje ir yra taip priimta, bet geriau išpildyti tempas
pažymėti sulgy metronomo arba tiesiog pastatyti lie-
tuvaiškai; tai būtų daug suprantamiau.

Iš šių kelių pastebėjimų aišku, kokios vertės yra
p. Juozapo Gudavičiaus autaištas ir išleistos dainų rin-
kinėlis.

A. Pocius.

Naujos Knygos

SIMANAS DAUKANTAS. Parašė Augustinas Ja-
nulaitis. (Iš "Lietuvių Tautos"). Vilnius Kuktos
sp. 1913 46 psl. did. in-8. Kaina 60 kap.

Yra tai pirmutinė moksliškų metodų parašytoji
mūsų garsaus istoriko biografinė. Ją rašydamas auto-
rius sunadojo visus jam prieinamus, tiek spaudoje pa-
sorodžius, tiek nespaudintuosius šaltinius. Daug ži-

*) F. C. reiškia "Father is coming" — tėvas
pareina.

nių paimta iš paties Daukanto laiško į istoriką Nor-
butą, į d-rą Andrzejewski, į Kuršaitį, į Valančių. Ki-
tos ištraukta iš Akelaičio, Pabrėžos bei Narbuto gro-
matų. Dalis medegos paimta iš Liet. Mokslo Draugijos
ir "Kauno Bajorų deputacijos arkivų. Žodžiu sakant
p. A. J. pasirodė labai sąžiningu tyrinėtoju, kaip ir
pridera moksliško veikalo autoriui. Negalima taipgi
nepamiršti ir rašytojo objektyvumo: niekur jis nevirsta
Daukanto panegiriatu, nesistengia mūsų istoriko per-
daug idealizuoti, bet rūpinas aprašyti jo gyvenimą be
jokių pagražinimų, tokių, kaip jis ištikrųjų buvo. Net
ir pasakodamas apie persikėlimą Daukanto su Va-
lančium, šio pastarojo nepasmerkia, kaip tai randame
pas Šliupą. Bet dar geriau būtų padaręs autorius,
jei būtų prierašuos atspaudinęs ištaisai abu Valan-
čius ir Daukanto laiškus, dėl kurių tuodu garbiu vyru
susipyko. Tuomet nesunku būtų patiemis skaitytojams
nuspręsti, ar Valančius turėjo norą įžeisti Daukantą,
ir ar Daukantas turėjo teisę Valančiaus gromatos
prasimę kreipti blogon pusėn. Mums matos, tų pagai-
lėtinų kivirėjų priežastis gan aiški: tai Daukanto Peter-
burge įgytas liguistumas bei nervų nusilpimas. Nes
jei paties Daukanto pasakymu — net "žirnelis krisda-
mas jį išgaudindavo", jei "visur matė įsiai priešus, ne-
vydonus, tikrus ar išgalvotus" (18 psl.), tai nenuostabu,
jog ir draugiškame Valančiaus laiške išvydo nebutą
savo šlovės įžeidimą. Valančius kaltas tik tame, kad
jis to liguistumo adukante nepatėmijo ir nesusilaikė
nuo aštresnio jam atsakymo.

Charakterizuodamas Daukantą autorius vienoj vie-
toj sako: "jis nebuvo klerikalu dabartinėje to žodžio
prasmėje, kaip nebuvo ir paties Valančius" (26 psl.). Tą
savo sprendimą remia tuo, jog Valančius galėjo savo
"Žemaitiškų Vyskupystę" be baimės "taip rašyti apie
vyskupus ir kunigus, kaip dabar retas iš jų tarpo ne-
išdrįstų parašyti".

Autoriaus pasakymu išeity, kad "dabartiniai kleri-
kalai" tiesos nemylį ir besilaikę principo *noli me tan-
gere*, nei patys apie save tiesos nerašydami, nei kitiems
neleisdami.

Kad Daukanto pažiūrose į lenkų istorikus bu-
vo šiek-tiek pradėjimo, tai labai galimas daiktas, bet
savo žaru perdidelis to perdėjimo pabrėžimas ir kė-
limas į padangę tokių lenkų istorikų, kaip Lelevis ir
Danilovičius, kas-žin ar tik nebus nukrypimas nuo tie-
sos, tik kiton pusėn. Todėl mums matos, jauniems mu-
so istorikams reiktų laikytis tame dalyke vėlyk seno
Daukanto skepticizmo, negu perdidelio p. Janulaičio
optimizmo.

Atskyrus tuodu pastaruoju punktu pats p. Ja-
nulaičio veikalėlis yra tikrai pagirti vertas, kaip pa-
duodąs apie Daukantą daug naujų faktų, moksliškai su-
tvarkytų ir objektyviai nupasakotų. Net ir ten, kame
autorius išreiškia savo spėjimus, kaip šit apie Dau-
kanto kilmę iš karališkų žmonių, rodos, bestovis gan
arti tiesos. Jei kokie Daukanto laišakai ir liko p. A.
J. nesumaudoti tame, žinoma, ne autorius kaltas: jie
padarė, ką galėjo.

Dėlei to p. Jan. veikalas busiantiems Daukanto
biografams visados turės savo vertę.

Išvirišinė veikalėlio pusė irgi daili. Tik kal-
ba truputį sunkoka — ir kaina didoka.

A. Jakštas.

(Iš "Draugijos")

**J. Basanavičius. IŠ KRIKŠČIONIJOS SANTYKIŲ
SU SENOVĖS TIKYBA IR KULTūra.** Prie studijos
"Lietuvių kryžiai archeologijos šviesoje". Vilnius,
Kuktos sp. 1913, 100 psl. 1k-16. Kaina 50 kap.

Savo recenzijoje Liet. Dailės Draugijos leidinio
"Lietuvių Kryžiai" ("Dr." t. XVIII, 281—282 psl.)
paminėjome ir įdėję ten p. Basanavičiaus studiją
"Lietuvių kryžiai archeologijos šviesoje". Tą studi-
ją pakritikavo "Vienybė" su "Šaltiniu", prikišda-
mu autoriui, kam jis be pariparodymų paskelbęs, buk
"mūsų krašto kultūrą galutinai pragaišino krikščio-
nystės įvedimas..."

Šiame, veikalėlyje p. J. Basanavičius stengiasi tą
savo tvirtinimą parenti istoriškai faktais. Tam tika-
lui jis cituoja įvairius autorius, rašiusius apie mūsų
praeitį, kad parodytų, jog krikščionystė Lietuvoje bu-
vo įvesta pasigaunant ne krikščioniškų priemonių, jog
sena lietuvių kultūra ištikrųjų buvo barbariškai naikina-
ma kryžiuočių, lenkų ir pačių lietuvių fanatikų.

Kad tokių fanatikų buta, kaip kitos tautos, ku-
rioms krikščionystė skelbė tikri Kristaus apaštalai,
augštos šventybės vyrai. Ir mozurų kunigaikštis Kon-
radas, ir kryžiuočiai, ir iš Lenkijos atvykę katalikų
kunigai buvo labai tolimi nuo krikščioniškojo idealo.
Todėl ir platino pas mus krikščionystę netikusiu būdu
ir netinkamomis priemonėmis. Bet kalta ne pati
krikščionystė, tik jos netobuli skelbėjai.

Ar visos paduotos šioj knygelėj žinios apie mūsų
pagoniškos kultūros augstumą yra tikros, neapsilimam
spręsti. P. J. Bas. yra tame dalyke specialistas ir to-
dėl jam galima tikėti kur kas labiau, negu lenkų pseu-
doarcheologams Brenstein'ui ir Szukiewicz'ui, kurių su-
pratimu "senovės Lietuva buvusi barbarų kraštas".

Bereikalo tautai autorius kryžiuočius vadina *kryžie-
viais*. Tas žodis, matyt, nukaltas pagal "kareivį". Bet
kadangi *kareivį* vadiname žmogų einantį karėn, tai
kryžievis reikėtų žmogų einantį į *kryžį*. Šita prasmė
kryžiuočiams visai nepatinka. Taipgi klaidinga ir
rašyba srytis viet. sritis.

A. J.

(Iš "Draugijos")

**J. Alexander hr. Fredro. CONSILIUM FACUL-
TATIS.** Vieno veiksmo komedija. Vertė A. Matu-
tis, Chicago, Ill. Lėšos ir spauda "Lietuvos", 1913,
(47 psl.).

Fredro yra taip gerai žinomas lenkų dramaturgas,
kad apie paties veikalėlio vertę nėra ko rašyti. Verti-

mas neblogas, bet galėjo būti geresnis. Pastebėjome
kaikurias klaidas, pav., prikalbėjau ją (prikalbinau ją),
bambilas (?), nesibijok su tuo (to), kiek kartų į dieną
(per dieną), kad tas yra sveika einant gulti anksti
(kad yra sveika eit gulti anksti), ir k.

**Lietuvių Dailės Draugija. 1912 metų veikimo ap-
skaits.** Vilnius. 1913. Martyno Kuktos spaustuvė.
Lietuvių Dailės Draugijos išleidimas (40 psl.)

Knygtė supažindina su Lietuvių Dailės Draugijos
stovu ir veikimu. Kas neseka tos Draugijos darbų iš
laikraščių, tas sužinos įdomių daiktų. Pav. Vilniuje
Draugija turėjo šešias parodas, ir tik dvi jų — pir-
moji ir penktoji — davė pelno 215 rub.; visos kitos
davė nuostolių. Draugia turi 4 garbės narius, 9 na-
rius šelpėjus ir 16 tikrųjų narių; viso narių su pa-
prastaisiais — 241. Kasoje šiems — 1913 — metams
buvo 1202 r. 68 k.

Galerijai jau padaryta pradžia iš 17 paveikslų ir
skulptūros darbų. Draugijos depozite yra suvirš 40
simtu M. Čiurlionio paveikslų, kelios dešimtys pa-
veikslų įvairių kitų autorių ir aštuoni skulptoriški dar-
bai. Muziejuje yra 400 suviršum rinkinių, kurie guli
skryniuose. Tatai parodo, kaip reikia pastatyti kuogrei-
čiausiai Tautos Namus.

Knygtės leidinys labai dailus.

Laikraščių Apžvalga.

DRAUGIJA. No. 77—78. Šitas rimčiausio mūsų
laikraščio numeris turi labai rimtų straipsnių. Pirmo-
jon vieton be abejo reikia pastebėti Jurgio Purickio
studiją: **Protestantizmo Lietuvoje žlugimo priežastis**.
Ištiesų įdomu sužinoti, dėlko Lietuvoje, nepaisant di-
delio užplūdimu Lieturio ir kalvino mokslo, galų gale
katalikystė paėmė viršų, taip kad protestantizmas be-
veik jokių pėdsakų po savim nepaliko. P. Purickis
aprašo Lietuvos stovį XVI-tame šimtetyje; jos po-
litikąjį sutvarkymą, lenkų įtakę, dvasiškių nupuoli-
mą. Lietuva anuomet ištiesų buvo labai gera dir-
va visokiems naujiesiems mokslams, griaujantiems katali-
kystę. Galime jauti iš šio numerio suprasti, dėlko pra-
džioje protestantizmas taip buvo prasiplatinęs mūsų
tėvynėje.

Mums, kaipo lietuviams, įdomus yra K. Bugos
raštas: **"Kalbų mokslas bei mūsų senovė"**. Žinoma
mokslo vyrams baltų kalba buvo lietuvių, prūsų ir
latvių prokalbė. Senovėje lietuviai ir latviai kalbė-
jo viena kalba, paskui tik ta kalba suskilo į dvi tar-
mi, kurios viena nuo kitos ėjo vis tolyn ir tolyn, kol
dabar lietuvis jau nesusišneka su latviu. Autorius kal-
ba apie kuršius, įatvingus ir galindus, kurių tik vardai
tepasliko istorijoje.

D-ras P. Avižonis savo išvedimu žmonių veislės iš
beždžionės pagimdo karštą atsakymą iš Pr. D. pusės
("Žmogaus išsirutuliojimas ir paleontologija"). Au-
torius moksliškai, pasiremdamas žinomų autoritetų dar-
bais, išveda, jog garsus Javos "Pithecanthropus erec-
tus" nėra visai žmonių protėvis, stovis tarp beždžionės
ir žmogaus, bet kažkoks suvėrimas, gyvenęs vienu
laiku su žmonėmis. Sukritikuota ir nepapamatuotos
išvados iš Europoje rastųjų "beždžionžmonių". Mu-
sų darvinistams p. Pr. D. raštas yra labai žinotinas.

M. A. gina krikščionybę prieš užplūmimą d-ro J.
Basanavičiaus, kurs savo neseniai išleistoje knygtėje
kalina ją, kad išnaikinsiu lietuvių kultūrą ("Ar
krikščionystė sunaikino lietuvių kultūrą?").

Ginčai už teisingumo ir gailėtingumo dėsnius,
sukelti p. J. K. srtaipanių "Viltyje", vis tebesitėsia,
A. Jakštas jau antru kartu trupina kalaviją tuose gin-
čuose. Šiuo tarpu jis rašo apie principų klausimus.

Be to randame A. Maliausko du straipsnius: "Bel-
gijos valstiečių sąjunga" ir "Milano edikto paminėji-
mui".

Poezijos skyrius užpildytas Paparonio, Vaitkaus ir
Žalvarnio eilėmis.

Kritikoje pasvėsta daug vietos kalendorių ap-
žvalgai.

Šitas "Draugijos" numeris yra vienas turingiau-
siųjų, kokie tik ligišiol yra išėję.

VADOVAS, No. 60. Pov. Kl. baigia studiją apie
talmudą. Vertėtų ją atspausiti atskiron knygtėn, nes
aprašymas prieinamas, kalba lengva. Butų tai padau-
ginimas mūsų populiarių literatūros.

Kun. J. Staugaitis rašo karštą nekrologą kun. A.
Civinskui.

Prof. V. P. raštas: "Apie katekizavimo meto-
dą", yra įdomus kunigams ir nedėdindienio mokyklų mo-
kytojams.

Dr. J. Totoraičio "Konferencijos kunigų rekolek-
cijoms", gali būti naudingos ir pasauliečiams, norin-
tiems tobulinties dorame gyvenime.

Įdomi, kaip visados, yra apžvalga katalikų gy-
venimo įvairiose šalyse.

Literatūros Zinėlės.

Dar vienas laikraštis Vilniuje. J. Višinskienė ga-
vo leidimą leisti Vilniuje savaitinį laikraštį vardu
"Garsas".

"Bažnytinė Apžvalga" jau išėjo. Kaime išėjo
pirmas numeris naujo laikraščio "Bažnytinė Apžval-
ga". Laikraštis daro malonų įspūdį.

M. Yčo laiškelis iš kelionės. Vilniaus "Viltyje" pra-
dėjo rodyties p. M. Yčo laiškelis iš kelionės. Aprašyta
ligišiol kelionė iš Vilniaus iki Eidkunų.

"Šakė" pasirodė. Pasirodė Chicagoje pirmas nu-
meris neva satyros laikraščio "Šakė". Visas numeris
pripildytas plovonėmis ant kunigų ir negardžiais pa-
sityčiojimais iš Dievo. Gėda mūsų literatūrai.

Invairumai.

KISKELIS.

Buvo gražu, šilta. Saulėlė švietė.

Kiškė išlindo iš urvo su savo vaikais, trimis kiške-
liais ir vedėsi juos į daržą, kuriame vakar matė jau-
nutes salotas.

Vaikai bėgo su motina, linksminamiesi ir šoki-
nėdami.

— Laikykitės ir bukit arti manęs, — prabilo moti-
na, — kad kartais katras neprapultumite.

Du zuikeliai buvo paklusnūs, bet trečias galvoja:
— Kam aš turiu prapulti? Ir pats atrasčiau ne-
tik lizdą, bet ir daržą.

Bėgiojo pasitraukęs nuo motinos, šokinėjo, ir po
valandos dingo iš motinos akių. Mėgino ją ir zuiku-
čius pasivyti, įsieškojo, bet jau niekur rasti negalėjo.
Gal but į ne tą pusę išsisuko.

Paskui norėjo ir namon grįžti, bet ir namų negalė-
jo rasti. Nuvargo nabagėlis bėbėgiodamas — bejieško-
damas motinos, alkanas, išsigandęs, o čia nei motinos,
nei namų, nei jokio valgio.

Pradėjo graužinėti jaunutes šakeles šalia stovin-
čio medelio ir biskutį pasistiprino; jau saulutė nusi-
leido, o nabagėlis vienas giroje.

Ha! ką daryt! drebėjo nuo šalčio, prisiglaudė prie
akmens ir užsnuod. Bet neramu jam buvo, tan-
kiaiai pabudavo. Kaip tik diena pasirodė, vėl rengėsi
eiti motinos įsiejot.

Pasistiprino ir ausis pastatęs, mėgino leisties į ke-
lionę, bet staiga apsiutė jį aplink šunes ir medžio-
tojai. Šiek sugavęs drąsos, mėgino šokti pirmyn, bet...
tuo laiku tik — paf! paf! — ir kiškėlis negyvas gu-
lėjo.

V. t. K. S. Karpovich.

Vienas studentas, pavalgęs restauracijoje gerus
pietus, pranešė gaspadoriui, kad šį kartą užmokėsiąs
jam dainelę.

— E, ką čia tamsta niekus šneki, — užmokėk pi-
nigais, — tarė gaspadorius.

— Tamatai tas nedaro skirtumo, — aiškino jam stu-
dentas. Jei katra dainutė tau nepatiks, tai sakyk, kad
nepatinka, ir aš užmokėsiu pinigais, bet jei pasakysi,
kad patinka, tai pinigų negausi.

Gaspadorius raukšė, bet kitiems svečiams užta-
rus už studentą, jis nekantriai pasirengė klausyti, tvirtai
sau prižadėjęs, kad ant kiekvienos dainos ištars: "ne-
patinka".

— "Tu Lietuva!" — užtraukė studentas. — Nepa-
tinka! tarė gaspadorius.

— "Su Diev kvietėli!" — mėgino studentas. — E,
kvailystė! nepatinka, tarė gaspadorius.

— "Kur banguoja", — traukia studentas, — E,
verčiau užmokėk, ta visai nepatinka.

Studentas, matydamas, kad nieko nebus, atsidusėjo,
išitraukė delmoną ir skaitydamas pinigius, tykia už
niuniavo:

Užmokėk, vargše studente!
Ne kasdien Sekminių šventė.

— Tai kas kit! tai man patinka! — sušuko netyčia
gaspadorius.

Studentas įsidėjo pinigų į kišenį ir šaltai išėjo
iš restauracijos.

Buvo pailsęs.

Mokytojas: — Dėlko, Jonuk, šiandien pasivėlinai
į mokyklą?

Jonukas: — Matai, aš praeitą naktį sapnavau, kad
bėgu ir bėgu, bet kada mama mane pabudino, tai ar
jūs žinot kur aš buvau?

Mokytojas: — O kur?

Jonukas: — Ugi lovoj, ir nuo bėgimo buvau labai
pailsęs, tai dar truputį atsiguliau pasilsėt, ir užmigau,
o kada pabudau, jau buvo vėlu.

Dagiliukas

Tai bent draugas.

Jonas su Petru kartą nuėjo į pamari maudyties.
Pamarije stovi stulpas su iškaba, ant kurios šio kis pa-
rašas: \$5.00 už skėstančio žmogaus išgelbėjimą; \$10.00
už suradimą skenduolio kuno".

Kad Jonas įėjo į vandenį, pasidarė jam bloga,
ir emė šankties Petro pagalbos. Petras buvo greit pa-
šokęs savo draugą gelbėt, bet, prabėgęs pro tą stul-
pą, truputį sustojė ir, pažvelgęs į iškabą, atsakė: —
Aš gausiu tik \$5.00, jeigu tave išgelbėsiu... tad ver-
čiau skėsk, o aš paskui tave išimsiu, tai gausiu \$10.00...

Dagiliukas.

-- Sakai, tavo sunus rašo eiles. Dėlko gi jo nesubari!
— Kam? Pats redaktroius tą padarys.

Redaktorius: — Palikau čia vakar keletą juokų.
Ar tamsta juos radai?

Zecoris: — Ne, tamsta... Škaičiaus juos pusę va-
landos ir nieko juokingo ten neradau.

Atsakė.

— Dėlko mes turime dvi ausi, o tik vieną liežuvių!
— Dėlto, kad galėtume pasakyti tik pusę to, ką
išgirstame.

Rusijoje.

Konduktorius: — Tenai trečioj klasoj važiuoja
tamstos tarnas su šuns biuletu.

Ponas: — Bet kad tu, brolyti, žinotum, koks jis
gyvulus!

LITHUANIAN WEEKLY DRAUGAS [THE FRIEND]

Published Every Thursday
Lith. R. C. Priests' Ass. — Publishers,
2634 West 67th Street, Chicago, Ill.
Telephone Englewood 9611

all Communications must be addressed to:
DRAUGAS PUB. CO.
2634 W. 67TH ST., CHICAGO, ILL.

Visas korespondencijas, raštus,
pinigus už prenumeratą, darbus ar
aprašymus, visada reikia siųsti
šiuo adresu:

DRAUGAS PUB. CO.
2634 W. 67TH ST., CHICAGO, ILL.

Redakcija pasilieka sau teisę
ištaisyti, trumpinti arba atmeti vi-
sus prisiunčiamus raštus.

Laikas ir vieta raštų talpinimo
priedera nuo redakcijos.

Atmetieji fanraščiai nėra gra-
dinami redakcijos lėšomis.

Rašyti reikia tik ant vieno pus-
lapio, paliekant plačius tarpus
tarp eilučių. Popierius nėra ko gail-
ties, nes korespondentams ir
bendradarbiams rašant ant abiejų
pusių, daugių smulkios raidės, re-
dakcijai labai dažnai prisiėina
perrašinti atsiųstus raštus.

Norint, kad raštas tilptų arti-
mausiam numerį, rankraštį
reikia pristatyti spausdėnė ne vė-
liau, kaip 9 valandą išryto antra-
dienyje (utarninke).

Kas kaltas?

Vienas socialistų laikraštukas
nesutinka su Jonu Sušinsku —
tuo pačiu, ką yra nuteistas mir-
tin už žmogaus užmūšimą ir da-
bar laukia pakorimo Pottsvilės
kalėjime. Mat Sušinskas prisipa-
žino, kad jį išvedė iš kelio blo-
ga draugija, girtybė ir išsidė-
jimas tų takų, kuriais liepė eiti
tikėjimas ir bažnyčia. Socialistų
organėlio nuomone, Sušinską pri-
vedė prie nuopoliu kapitalas ir
kunigai. Vadinasi, Sušinskas vi-
sai nekaltas, kad tapo girtuokliu,
peštuku, žemu bedieviu ir žmog-
žudžiu. Jį mat tokiu padariusi
kunigų (kurį jis, kaip pats pri-
sipaižsta, visai nematė) ir ant
melo paremta sistema (suprask,
dabartinė kapitalistinė sistema).

Taip tatau socialistai moka iš-
taisyti didžiausią prasikaltėlių
Ne žmogžudys kaltas — bet... sis-
tema. Bet, susimildami, jei ne
žmogus kaltas už savo darbus,
tik sistema, tai juk ne kunigai
ir kapitalistai privaldė atsakyti
už savo darbus, bet irgi... siste-
ma! Tai dėlko vadinatė juos
veidmainiais, melagiais ir ki-
tokiais vadais, dargi prikašiojate
jims Sušinsko žmogžudybę? Dėl-
ko ne visus žmones vienu saiku
saikuojate? Bukite logiški. Jei
laikotės atkakliai istorišką ma-
terializmo, tai laikykite jo nuo-
sekliai, išsiskindite visus — ir
kunigus ir kapitalistus. Jeigu gi
šiuos kaltinate, tai kaltinkite ir
Sušinskus.

Ne, ponai socialistai, kiekvie-
nas žmogus atsako už savo dar-
bus. Aplinkybės gali tai atsa-
komybę sumažinti arba padidinti
— bet tiesa pasilikė vlados
tiesa, jog žmogus yra savo dar-
bų viešpats. Pati dora dėsni
nesimaino. Prisaikymai: nevokę,
neužmušk, nemeluok, nesvetimo-
terauk veikia žmogus dienomis
taip, kaip veikė pirm 4 arba 5
tūkstantėjų metų. Negali būti kal-
bos apie naują dorą, kurią kaip
jūs sakote, nešas su savim socia-
lizmas. Socializmo išpažinimas
nepadarė žmogaus dorosni —
atpėnė, dar jį numeta žemyn nuo
doros augštybių. Jūsų dora, po-
nai socialistai, teisina girtuoklius
ir žmogžudžius; jūsų dora pri-
pildo širdis žiaurumu, liepia ne-
kęsti ne-socialistų. Jūsų dora
privėdė Fortunatų, Kutry, Kon-
kolij ir kitokių "veikėjų", ku-
rių jūsų Sąjunga nespėja mesti iš

savo tarpo. Jūsų dora padarė
visų gerbiama d-rą Basanavičių
žvėrim, o jo kelionės draugą car-
berniū. Jūsų nauja dora užmuša
sąžinę. Jei katalikas arba kitas
koks senosios (suprask amžino-
sios) doros prisilaikytojas, pa-
sielgia negerai, tai žino ir jaučia,
kad padarė negerai. Bet jūs jau
ir to nebeįjaučiate.

Taigi dovanai rėkaujate apie
dorą, dovanai rašinėjate ilgus,
supūniotus straipsnius savo or-
ganuose apie šį klausimą. Vel-
tut: nieko geresnio, dorosnio
augštesnio ir prakilnesnio nesu-
galvojate, kaip kas buvo paskelb-
ta jau seniai evangelijose. Ir
savo blogų darbų neįsteisinsite
suvertimu bėdos ant sistemų ar
kitokių kokių aukos ožių.

Socialistų Orgijos.

D-ras J. Basanavičius ir at-
stovas M. Yčas savo darbiui atr-
do didžiausių priešų socialistų
eilėse. Kandžiojimai, išjuokimai
ir melai pasipylė iš socialistų
pusės, kaip anais metais ant kun-
Olšausko ir kun. Tumo. Bet šiuo
tarpu socialistų užsiuolimai tuo
biuresni, kad yra atkreipti į
gerbiama d-rą Basanavičių, ku-
rių gudoja visi lietuviai be tikybos
ir partijos skirtumo, o patis kan-
džiojimai yra taip aiškiai be jo-
kio pamato, kad net šlykštu da-
rosi. "Koleivis" rašo, buk sve-
čias nesiseka rinkti aukų. Su-
prask — nekas ką duoda, o jei
duoda, tai tik supuvusį centą;
"Laisvė", nors paluosavo gerb.
delegatus nuo caro tarnų vardo,
bet neabejotinai šodžiais liepia
neduoti jiems jokių aukų; "Ka-
va" įdėjo dialogą, kuriame kra-
po delegatų norus ir tikslą, —
bet atkariausiai pasirodė nau-
jai gimusi "Šakė", kurios begė-
da pereina net vaidintuvės ri-
bas. Ir tatau eina ranka rankon
su Chicago socialistų viešų iš-
sišikimu, kuriame delegatai yra
pavadinti... žvėrimis (taip!).

Akyvaizdoje šitokios socialistų
orgijos kiekvieno doro lietuvio
priedermė yra užprotestuoti vie-
šai prieš nesubrendėlių darbą.
Lietuviams labai nespėga, kad
jų tarpe atsirado tokių begė-
džių. Doras lietuvis privalo pa-
rodyti, jog neturi nieko bendra
su tais begėdžiais, jų darbus
biauriai ir prieš jų šokinėjimus
protestuoja.

Brooklyn'o komitetas (delega-
tų priėmimui) pirmas užprotes-
tavo prieš socialistų nedėžtelio-
minę pasielgimą. Tą protestą
atspaudino visi dorosni laikra-
ščiai. "Draugo" Redakcija, Ad-
ministracija ir spausdėnė darbi-
ninkai karštai jį parėmė. Da-
bar pasilieka, kad ir skaitytojai
jį parėmtų. Meldžiame skaity-
tojų siųsti mums savo vardus,
idant galėtume juos pagarsinti
viešai. Socialistų nėra ko bijo-
ties, nes jų ir maža, ir jie yra
suskiai — tiek proto, tiek me-
diagos žvilgsniu — ir yra tautos
neprieteliai.

Taigi rašykimės po protestu!

Dar Liet. Informacijos Biuro Reikalais.

Vажнейтjъ gerbiamiems D-rui
Jonui Basanavičiui ir p. Marty-
nui Yčui po Ameriką ir renkant
ankų Lietuvių Mokslo ir Dailės
Draugijai Namams, lyg neišpūltų
priminti apie kitą įstaigą, reika-
ti laujančią neatidėliotinas pašal-
pas. Kalbame apie Lietuvių In-
formacijos Biurą Paryžiuje.

Informacijos Biuras yra buti-
nai reikalingas šioje valandoje,
kuomet Europoje lankiama didė-
lės karės ir paskutinio žemėlapi-
o atnaujinimo. Galima gaivinti sa-
vyje viltį, jog naujame žemėla-
pyje atsiras ir Lietuvos, kaip
savystovės viešpatijos arba bent
autonominės valstybės, vardas.
Bet kad tai įvykinus, reikia
idant pasaulis žinotų apie Lie-
tuvius interesuotus jos reika-
lais, primtytį giliai į širdį jos li-
kimas. Tą butinai reikalingą
mūsų tautai darbą jau atlikinėja
Lietuvių Informacijos Biuras Pa-
ryžiuje. Biuro įsteigėjas p. J.
Gabrys, įteikė lietuvių tautos me-

morialą Rasių Kongresui Londo-
ne 1911 m., užinteresavo Taikos
Kongresą, buvusį pernai Ge-
novoje, praplatino žinias apie lie-
tuvius prancūzų, italų ir vokie-
čių spaudoje, o dabar kuomet
lenkai įteikė Ambasadorių Kon-
ferencijai Londone savo memo-
rialą, pasiuntė patiai Konferen-
cijai perspėjimą prieš len-
kų intrigas. Žodžiu, veikia-
ma daug, dar daugiau kėtinama
veikti ateityje.

Bet tokiame veikimui reikia pi-
nigų? Jei atsirastų daugiau skam-
būčių (keli tūkstantėji frankų
metams), tai reikėtų butinai lei-
sti savaitinę "Correspondence de
Lituanie", kurioje būtų paduo-
damos telegramos telegramų for-
moje visos žinios apie Lietuvą.
Toji "Correspondence" būtų
siuntinėjama viso pasaulio di-
diems laikraščiams, kad nau
dotųsi paduodamomis tenai žinio-
mis. Čekai turi savo "Corres-
pondence Tchèque", albanai —
"Correspondence d'Albanie", ir
t. t. jiems tie laikraščiai neša ne-
apkreipinamą naudą — dėl-
ko gi lietuviai negalėtų vartoti
panašių priemonių? "Annales
des Nationalites", nors labai nau-
dingas leidinys, tačiau eina per
retai, kad galėtų užvaduoti
"Correspondence".

Taigi reikia skambūčių. Į mu-
sų paraginimą sumesti 100 dol.
atspaudimui išnaudoj lietuvių ir
latvių reikalams pasvęstą "An-
nales" numerį atsiliepti ligšiol
tik vienas 8 kuopa S.L.R.K.A.
Cleveland, O., prisijusdama per
savo sekretorių p. J. Montvilę
1 dol. Ačiū jai už tai iš visos
širdies.

Bet kas daugiau?

Atsiminkime, jog Informacijos
Biuras yra be galo naudingas
mums įstaiga ir reikalauja mūsų
pašalpos.

Klausimai.

Gaujame iš savo skaitytojų
įvairių klausimų. Yra tarp jų
rimtų ir įdomių, bet yra ir juo-
kingų, lyg pasityčiojimui para-
šytų. Šiuos metams į gurbą. At-
sakome į klausimus, kiek galė-
dami, trumpiausiais. Tačiau šio-
sios dienomis atėjo klausimai, i
kurios pasiryžome atsakyti pla-
čiau. Štai jie:

1. Kada buvo parašyta Biblija?
2. Ar biblija yra viena?
3. Ar turėjo ką nors bendra
katalikų tikėjimas su skerdynė-
mis šv. Baltramiejaus naktį?
4. Ar gal tikėjimas susitaik-
yti su mokslu?
5. Kas tai yra Scholastika?
6. Ar mūsų tikėjime turi vietą
apsireiškimai pagonijos laikų,
kaip dabar skelbia kaip kurie
žmonės?

Jonas E. Karosas.

Klausimai, kaip matome, yra
rimti ir verti rimto atsakymo.
Taigi atsakome.

1. Prof Francis E. Gigot rašo:
"Dauginėjant Senojų Įstatymo
yra parašyta pamazė devyniais
šimtmečiais, kurie ėjo prieš krik-
ščionybę, iš jo parakymas atsi-
liko tuo pačiu laiku, ką ir didie-
ji literatūros veikalai, Graikijos,
Kynų, Persijos ir Indijos". Nau-
jas Įstatymas parašytas pirmame
amžiuje po Kristui.

2. Taip, Biblija yra viena, bet
jos vertimai į svetimas kalbas
yra ne vieni ir ne vienodi. Lė-
nų kalboje Biblija yra keliuo-
se proteston vertimuose. Dabar
kun. A. Skvireckas verčia ją į
lietuvių kalbą. Bus tai pirmti-
nis pilnas katalikškas šv. rašto
vertimas į lietuvių kalbą.

3. Naujaisi tarymai rado, jog
šv. Baltramiejaus nakties sker-
dynė (24 rugp. 1572 m. Paryžiu-
je) nebuvo padaryta dėl tikybi-
nų priežasčių Skerdynės tikslas
buvo politiškas — atsikratyti hu-
ge nois, kurie kėlė nuolatines riau-
ses prieš karalių Karolių IX.
Skerdynė surengė karaliaus mo-
tina Katarina Mediči, bet pra-
džioje nei ji pati nematė, kad
bus išpauša tiek daug žmonių.
Jinai norėjo nužudyti tik vie-
ną — admirolą Coligny, kuris bu-
vo hugenotų vadas. Rugp. 22 d.
buvo padarytas pasikėsinimas
ant Coligny gyvybės. Tas pasi-
kėsinimas ir sukėlė Katarinoje

Medisi norą iškersti susirinku-
sius tuomet Paryžiuje į Henriko
Burboniško ir Margaretos Valvis
vestuves. Jinai lengvai palenkė
į savo pusę Karolių IX.
Popiežium anuomet buvo Gre-
goras XIII. Po skerdynės jam
buvo pranešta, buk hugenotai bu-
vo pasikėsinę ant savo Francijos
karaliaus ir tapę pabauiti už sa-
vo darbą. Remdamasis ta žinia,
popiežius ir liepė iškelti dėkingu-
mo pamaldas. Bet bažnyčia nei
kunigija skerdynės nesukėlė.
Skerdynė buvo vaisium prasipla-
tinsiuo anuomet Europoje ma-
chiavelizmo, o ne kunigų samok-
slo.

4. Tarp mokslo ir tikėjimo
negali būti ir nėra priešingū-
mo, nes jeigu mokslas šneka apie
faktus, tai juk tikėjimas negai-
li užginti faktų! Kad tai yra tie-
sa parodo faktas, jog di-
džiausi mokslo vyrai yra tiki-
nčios žmonės. Neseniai Arthur H.
Tabrum klausė pas Anglijos ir
Amerikos mokslo vyrus apie šį
dalyką ir gavo atsakymą, kad
tarp tikro tikėjimo ir tikro mok-
slo negali būti priešingumo. Be-
ko, didžiausi mokslininkai pasi-
rodė tikinčiais ir priderančiais
vieną ar kitą bažnyčią. Gam-
tos atsakymus jis surašė į labai
įdomią knygą, kuri nurodo tikrus
santykius tarp mokslo ir tikė-
jimo. Knygos vardas: "Reli-
gious Beliefs of Scientists".

5. Scholastika buvo srovė (me-
toda ir sistema), kuri viešpa-
to filosofijoje ir teologijoje ma-
žiau daugiau nuo 9-to iki 17-tam
šimtmečiui. Šviesiausiu scholas-
tikų atstovu buvo šv. Tomas Ak-
vinietis, gyvenęs pradžioje XIII
šimk. Scholastikai rėmė savų
filosofiją ant Aristotelio. Pa-
skutiniu laiku scholastika yra ke-
lama iš grabo ir turi nemažą
pasekėjų, ypač Italijoje.

6. Klausimas mums nesiskus.
Lauksime paaiškinimo.

Trumpiniai.

Net "Laisvė" galų gale pri-
pažino, jog d-ras Basanavičius
atstovas Yčas nėra caro tarnai.
Bet kas iš to, kad protestuoja
prieš jų rinkimą aukų Mokslo ir
Dailės Draugijai Namams!

"Laisvė" pavadino kunigus
didžiausiais žmonijos priešais.
Ar tokių aiškių nesąmonių liepė
jai parašyti anoji nauja dora,
apie kurią tas laikraštukas rašo?

Socialistų spauda pagyrė "Ša-
kė". Kas matė "Šakė", tas pri-
pažįs, jog jinai netoli stovi nuo
Urbono "Žemaičio". Ar tik vie-
ni socialistai to nemato?

LIET. INFORM. BIURO PRA- NESIMAS LONDONO AMBA- SADORIŲ KONFERENCIJAI

Pirm kelių savaitių Ambasa-
dorių konferencijai Londone,
svarstanti Balkaniečių reikalus
tapo įduotas memorandumas
delegatų Lietuvių Tuomaikini-
nės konferencijos", kame ji
reikalavo paluosavimo Lenkijos
nuo Rusų ir Vokiečių viešpatavi-
mo. Jeigu, girdi, didžiausios
valstybės nepaluosuosią lenkų,
geruogių, kaip yra tai padariau-
sios su Albanija, tai jie (lenkai)
priversią padaryti tai sukilimu
ir tarptautinėm komplikacijom.
Kol kas jie reikalauja neati-
dėtinio įvykymo kuoplačiausios
autonomijos Lengkijos dalyje
priklausančioj Rusijai. Maža to,
jie reikalauja, idant Lietuva tap-
tų prikerkta, kaip neatsimainoma
dalis prie atonomiškosios Len-
kijos (P).

Šio lenkų žygio taip "be cėro-
monijos" besisavinančių Lietu-
vų negalima buvo patikti be re-
agavimo. Nors Lenkų memoran-
dumas nebuvo oficialiai svarsty-
tas Ambasadorių konferencijos,
tečiau, jįsai sukėlė nemažą kal-

*) Lenkų tuomaikini- komisija
(komisija tymezasowa) siū-
deda iš atstovų pažangiųjų par-
tijų, turinčių sau už tikslą iško-
voti Lenkiją (od morza do mo-
rza) nepriklausomybę.

by ir trukšmo laikraščiuose. Už-
tatai ir lietuviams priderėjo ant
jų reagenti. Tuom tikslui L. I. B.,
ausižinojęs su žymesniais lietuvių
veikėjais ir patyręs, jog Lietu-
viai nėra davę lenkų tuomaikini-
kinei komisijai jokio įgaliojimo
kalbėti Lietuvos vardu, pasiuntė
Ambasadorių konferencijai šį
pranešimą:

"Jo Augštenybei Sir Ed-
ward'ui Grey'ui, Anglijos už-
rubežinių dalykų ministeriui
Londone.

Lenkų tuomaikinė komisija
išreiškė norą savo memorandu-
me, pristatytam ambasadorių
konferencijai Londone, idant
prie Lenkijos, paluosuotos di-
džiųjų valstybių, taptų prikerk-
ta ir Lietuva.

Mes turime garbę pranešti
Jūsų Augštenybei šiuomi:

1. Jog nei viena politiška
lietuvių partija, nei grupė nėra
įgaliausi lenkų tuomaikinės
komisijos veikti Lietuvos var-
du.

2. Jog jeigu Londono kon-
ferencija svarstytų Lenkų T.
komisijos prašymą tai

a) atsižvelgiant į etnišką
skirtumą tarp lietuvių ir Len-
kų;

b) atsižvelgiant į istorijos
precedentus Lietuvių-Lenkų
unijos, kuomet Lenkija apsi-
reiškė visuomet vylinga ben-
dre (alliee deloyale);

c) atsižvelgiant į dabartinius
lenkų pasikėsimus sulenkinti
Lietuvą, kad šia kažinką (a
tout prix) visokiom priemo-
nėm dagi užmačiai;

d) atsižvelgiant, kad Lietu-
va neina išvien (he fait pas
cause commune) su Lenkija
rengdamosi sukilti prieš Rusi-
ją ir išsukti tarp tautinės
kompliakcijos;

e) atsižvelgiant į tai, kad
lietuvių pagėdauja plašios
savyvaldos (autonomijos) įgy-
tus įstatymdavybės, bet ne
maisto kėlu —

Meldžiame skaityti lenkų
tuomaikinės komisijos prane-
šimą kaslink Lietuvos nebu-
vusiu ir begalės (niel et non
avenue).

Sėks Liet. In. Biuro vedėjo
parašas.

Į šitą pranešimą buvo gautas
atsakymas:

"Foreign Office (Ministeri-
ja užrubežinių dalykų) Lon-
don 12, VIII. No. 36195—13.

Jo Malonybei Lietuvių In-
formacijos Biuro vedėjui Pa-
ryžiuje.

Pranešimą, kuriame Jūs ap-
skelbėte Londono ambasadorių
konferencijai, jog lietuvių nei-
solicidaruosiu su lenkų tuom-
aikinės komisijos memoria-
lu mums įteiktu, — apturėjo-
me.

Turiu garbę Jums pranešti,
jog mūsų konferencija tesar-
sto vien dalykus palytintinius
artimus Rytus.

Sėks parašas (neiškaito-
mas).

Nors kaip lenkų memorialas,
taip ir Lietuvių Infor. Biuro pra-
nesimas, nebuvo oficialiai am-
basadorių konferencijos svarsto-
mas, tačiau privatiškai ji su-
kėlė nemažą kalbą. Skirtumas
lietuvių nuo lenkų dar kartą
buvo greitai pažymėtas augš-
tes diplomatijos sferose. Šia L.
I. B. pranešimas padaręs ku-
rimėliausį įspūdį.

Kaip ligai lenkai savins sau
Lietuvą!...

Tartu šiuomi L. I. B. vardu
nuoširdų ačiū L. R. K. Federaci-
jai, kuri Pittsburgo kongrese tei-
kė pasaukoti L. I. B. reikalams
penkiasdešimtis (50) dol., kuriuos
nuo p. Vainoro apturėjo.

L. I. B. vedėjas J. Gabrys.

Žiemai Artinantes.

Baigiasi vasara, — ateina ru-
do, žiema su ilgais vakarais, tai-
gi butų laikas pasirūpinti ap-
svarstyti, kaip galima geriaus
sunaudoti žiemos vakarus.

Ypač mūsų jaunimas turėtų
pasistengti sau nors mažutėlę
programą savo veikimui per il-
gus žiemos vakarus.

Nekinau, kaip kitur Ameriko-
je, bet mūsų aplinkėje, jauni-
mas daug laiko praleidžia nie-
kais. Praleidžiama brangų laiką

prie alaus, degtinės, kazyrių, su-
tėje keno nors namuose miklina-
ma liežuvi nešvariomis kalbo-
mis, vartojama žodžius, kurių
kiekvienas doras žmogus turėtų
gėdytis.

Argi jaunimui, kurs yra pa-
spirtimi tautos, tėvynės, tikėji-
mo, gali būti vieta tokiuose su-
ėjimuose. Argi jis gali išnešti
iš to ką nors naudinga? Manau,
kad ne. Kiekvieno žmogaus iprie-
laimė yra lavinties dorėje.

Kiekvienas turi stengties vengti
nedorų pasielgimų, nes vieną sy-
kį užleisus jiems vietą, sunkų
jau yra nuo jų atsikratyti. Jie
perėda mūsų sielą, mintis ir jau
mes nebeįmanome, kad eina-
me ištvirkimo taku. Tokiems
jau mažai berupi tikėjimas, tau-
ta, visuomenė. Jie įeško iš gy-
venimo vien tiktai smarkaus jau-
smų patenkinimo.

Vasarą jaunimas turi progos
praleisti liuosą nuo darbo laiką
tyrime ore tarp miškų — girių,
bet žiema, esame priversti sėdė-
ti namuose.

Čia tai ir yra reikalinga pagal-
voti kiekvienam, kaip sunaudoti
tas laikas savo ir kitų naudai.
Jeigu tikėtai turėtume norą, ga-
lėtume susiorganizuoti ir ben-
drai daug ką nuveikti.

Susiorganizuoti, susipažinti
tarp savęs geriausius budas, tai-
sant dorus pasilinksminimus. Te-
atras, šeimyniški vakarėliai ir
į tai panašūs pasilinksminimai
geriausiai ir greičiausiai suveda
jaunimą į kuopą ir pripratina
jų bendro darbo.

Ar nemalonu būtų padainuo-
ti, pažaisti, kaip daro mūsų bro-
liai, sėslės Lietuvoje? Kas ge-
riausiai gali palinkėmint sielą ir
kuopą, kaip lietuviška dainelė,
kuri kelia krutinėje jauno ir se-
no prakliniausius jausmus, rami-
na, žadina prie darbo, prie ge-
rų pasielgimų. Nors žmogus bu-
tų visai nustojęs jausmo, daina
atgaivina, prikelia susnūdusią
dvasią. Žaislas, jeigu jis tikėtai
saliokamas gyvai, užimandis, la-
vina mus, verčia būti darbščiais.

Teatras rodo mums gyvenime,
koks yra, kurio mes tankiai ne-
patįjame, nematome jo pa-
prasčiausiu atsitikimu, o jie tu-
ri svarbią reikšmę mūsų gyven-
ime! Teatras verčia mus pažinti
savę, pataisyti savę. Nereikia
statyti ant scenos veikalių, kurie
turi mažą literatišką vertę, kurie
yra šlykštūs. Tokie tikėtai valandė-
liai teduoda ir tai netikrą sma-
gumą. Turime juk gerų veika-
lių, kuriais ir galime naudoties!

Paskaitos, prelekcijos ir dau-
gybė į tai panašūs dalykai, ku-
riais galime lavinti savę, turėtų
būdyties dažnai rudens ir žiemos
laiku.

Ne perdang sunku būtų įvy-
kinti šie sumanymai, jeigu lietu-
viška visuomenė pasirūpintų jais,
plačiau, jeigu draugijos, turin-
čios sales, leistų jomis naudoties
jaunimui, kaip kitur yra daro-
ma. Mūsų aplinkėje (apie
Athol, Mass.) nori iš tų salų
turėti pelno, — na, ir prisiėina
jaunimui trokšti per vakarus an-
kštuose kambariuose. Draugijos
turi paduoti ranką jaunimui, nes
kitu būdu parodytu, kad ma-
žai joms rūpi pakėlimas jauni-
mo doros, susipratimo, galop tuo-
mi darytus akriauda visai mu-
sų tautai.

Jaunimo gyvenimas be prakli-
niū jausmų, augštesnių siekių
daro liudną įspūdį; gyvenant
taip, kaip dabar gyvena daug
jaunimo, reikia galšinti savo ta-
lentus, kurie turėtų būti sunau-
doti naudingiems tikslams. Ameri-
koje jaunimas turi plačią dir-
vą veikti, gali sunaudoti liuosą
laiką, kaip jam patinka. Gal kas
sakys, kad per mažai to laiko,
sūtkins, kad neperdaug, bet su-
simildami, iš kur mes imame lai-
ko alutį maukti, kaziriuoti ir ar-
tas užsiėmimas gali duoti mums
pailsį? Neatsiras, kas pasakytų,
kad taip. Šiandieną prie alužio,
apsvaigus galvai, užmiršti var-
gus nelaimės, bet ant rytojaus ta-
vo galvoje skraido šimtagalvės
baidyklės, galva, kaip puodas,
susivėlęs kaip lankas, perkarės ir
vargai — nelaimės dar baisėsi
išrodė, nekaip vakar.

Daug jaunimo mūsų apylinky-
je nemato, kaip prabėga laikas
ir nemato, kaip prabėga jaunys-

tės dienos, tos gražiausios gyve-
nimo dienos, kada viskas šipsoi,
juokiasi, kad akyse spindė ki-
birkštis gyvumo, širdis smar-
kiai plaka krutinėje, — tas tai
dienas mūsų žudome, miname po
kojų brangius jausmus ir atrodo-
me seniais, kuriems jau rupi tik-
tai paskutinis pailsis.

Petras Lapelis. Katalikiškosios Moksleivijos "Tikiu".

(Tas)

"Materialės idėjos, kurios yra suguldinamos jaunumui mokslui vardu, pradėjo išduoti savo vaisius. Ta nelaiminga jaunumėnė tiki, kad visa tai, kas yra sviete, yra rezultatas butinių ir fatalinių priežasčių, ir kurias jūjų valia neturi jokios įtakos, — yra įtikinta, kad asmeninės josios egzistavimas — tai žinias nepergalimo būtinumo, prie kurio su surištomis rankomis ir kojomis yra prikaustytas. Taigi, susiduręs su pirmutiniu lengviausia kliutimi, tuoj nusloja kovoti... nes netiki, ir save, nepasitiki savo pajėgumais. Tokius "gyvus lavonus" sutikdamas universitetų laboratorijose prie pulpitų ir šlykstu man būdavo į juos žiūrėti..."

"Milžiniška, 600 puslapių, tomas, pašventę Pietetas įtikrinimui "gyvųjų lavonų", kad materialios teorijos, be kritikos priimtos, yra klaidingos, ir kad jie privalėtų įtikėti, turėtų giliai atjausti, jog energija nėra iluzija, privalėtų pradėti gyvenimą su tuo nauju įsitikinimu, su jėgomis ir kovą ir vargą ir tapti darbščiais veikliais, dorais žmonėmis. — Taigi reikia gerai įsiviešinti, kad kristianizmas apskritai, o katalikizmas ypačiai visose savo pajėgose atkreipė į tą tikslą ir sustiprino žmonių valią. Išpažintis, paklusnybė, paminkai ir daugybė kitokių priemonių: visa tai padeda išdirbti bei sustiprinti valią. Tada jau viena toji smulkmena priduoja milžinišką vertę kristianizmui ir katalikizmui, ir privalėtų paraginti tai visus atsargiau traktuoti religijai, kuri turi dar ir kitą ypatybę, kad Dievo visagalinčio, visuresančio, viską žinančio, teisingo, galtingo, sąjokio, davė savo išpažintojams visą gražiąją, nes amžiną idealą, neišsiamą sekimui šaltinį..."

Taip rašo žmogus mintijantis, protėjas ir geros valios...

Žiūrėkime dabar toliau. Jei katalikizmas turi pozityvų veikimą į kiekvieną pavienį individumą, jei padeda jam pakilti moraliai ir protinai, tai nėra abejonės, kad jį negalėtų veikti nemažiau įtakingai ir visuomenę, ir tautą, ir prisidėti prie visuomenės, tautos, valstijos pažangos prie kultūrinio darbo pagerinimo. Nes žinome, kad visuomenė, tauta, valdžia susideda iš vienetų.

Visi netiesybė, kaip sako tikėjimo prieštai, kad mūsų religija priešinasi išvaidijimui kultūrai, nes prieš tos pačios kultūros pakėlimą juk pati katalikų religija nemažai prisidėjo. Kalbant apie kultūrą, reikia padaryti distinkciją: yra dvi josios pusės — vidinė ir išvaidijinė. Materialė pažanga — tai viena naujosios kultūros pusė. Prie jos nieko bloga neturi tikėjimas, net greta eina, išvaidio; bet nenori jįsi jokiu būdu sutikti su vidutine kultūra, su žmogaus sielos kultūra, su metafiziška žmogaus esmės kultūra, nes jįsi, regis, neina pirmy, kaip mes norime, kaip nori mūsų tikėjimas, bet grįžta atgal, vieto, ką turėtų, žinoma, eiti ranka ranson su išvaidijine kultūra. Šių laikų vidutinės kultūros apsisėkimui mūsų tikėjimas griežtai yra priešinąs; tečians jįsi kaip išvaidijinei, taip ir vidutinei kultūrai trokšta tikros pažangos, trisus, rūpinasi tikintieji tas negeistinas ydas pašalinti.

Pasinerės žmogus materijoje, betyrindamas atidžiai ją, padarė milžinišką pažangą gamtinėse moksluose, paverė gamtos jėgas po savo jungu it silpną koki kudi, bet kas iš to, kad beveik visai užmiršo moralę-kiel pasirūpinti apie save, apie savo individuumo reikalus; dvasios srytis tapo nepalėsta, apželo visokiais lapais, negeistinė žole, dilgėmis... Svarbiausias iš visų klausimų, būtent, religijos, tapo užmirštas. Įgintas žmogui tiesos, dorybės troškimas, liko neužgaudintas. Medega, galima

sakyti, paverė dvasią. Tuoj apsiereikė to viso vaisiai: blogus, nedorus žmones visuomenės opinia pradėjo kelti į viršų, apsupo juosius molo aureole. Įsivyravo visuotinis ištvirkimas, atšalimas prie religijos, bedievybė, neapribotas savarankiškumas, nepaklusnybė etc., etc. O ką bekalbėti apie nudieninę etiką? apie tiesdavytę nežinančiąją teisumą? — Naujagaidynė kultūra, ant kiek skiriasi jįsi nuo krikščioniškosios vidurinių amžių ir jai yra priešinga, apdovanoja žmonių dar kitomis dovanomis: prostitucijos įstogomis, persiskyrimais, salionais, sauzūdystėmis, žmogžudystėmis, plėšimais, nemoraliais teatrais, teatrėliais, cirkais, cirkeliais, kuriuose mokina bedievybės, o vedama prie pasileidimo, kur atitraukiama nuo doros; nesuskaitomais laikraščiais, dienraščiais, savaitraščiais, knygomis, knygėlėmis, brošiūromis, brošiūrelėmis — visa tai su keičiausiomis nuomonėmis, su nedorais tikslais, visa tai veda svietę melan, pagediman, demoralizacijon. "Šalin su siela! Šalin su Dievu! Mums Jo nereikia! nesvaro Jis mus, draudžia bloga daryti..." Tai tokios dvasios pažangos obalsis. Br. L. Nesmagu, net šlykštu darosi rimčiau apie tai pagalvojus...

Tečians tikėjimo prieštai, ypač tie, kurie save vadina "pirmieisiais" apie nudieninę sielos kultūrą atsiliepia prielankiai. Juk tai, girdi, modernistiškoji kultūra! Ar gi galima tikėtis geresnės...

Bet mes katalikai tokiai "kultūrai" esame priešingi. Tokios "kultūros" prieštai yra tai tikėjimo apsiplėtimas, besiplėtimas visur materializmas ir tam panašūs galai. Reikia grįžti visiems, ypač mokslus einančiam jaunumui, prie religijos. Kitokia išėjimo nėra. Tokia "kultūra" pražudys žmonių. Visų nūnai svarbiausioji priedermė yra įsieti priemonių, kaip pagerinus žmonių dvasinį stovį, kaip ištraukus juos iš materialio purvyno ir sugrąžinus visiems vilti. Geriausiai, regis, būtų stengties sugrąžinti religijai primitivę vietą katalikiškoje šalyse; kitur gi, rupinties, kad katalikų religija nebutų ignoruojama, kad katalikai tėvų vaikų gautų progą pažinti jąsi kiek galima giliau. — Privesiu čia vieną citatą iš Viktoro Hugo, kurio raštus beskaitydamas užtikau gana įdomią jo kalbą, laikytą Francijos senatė 1850 m. t. y. tuo metu, kada jau buvo prasidėjęs tenai antireligijinis judėjimas ir kuomet buvo pakeltas klausimas apie religijos išmetimą iš mokyklų. Kadangi yra tai asmuo gana žymus, kaip gabus rašytojas, ir sumanus politikas, lošęs savu laiku nemažą rolę, manau bus neprošalį padavus čia ištrauką iš tos jo kalbos. Pradėjo jis taip:

"Kalbėsiu aiškiai, nes nenoriu, kad kuris-ne-kuris galėtų iš mano kalbės klysti kas link mano įsitikinimų, kuriuos manau dabar čia išreikšti. — Ir taip, kad netik čia ką jokių būdu nenoriu paremti to įėjimo (išvesti religiją iš mokyklų), bet esu tos nuomonės, kad religijos mokslas ypač šiandien yra daug reikalingesnis, negu kuomet nors pirma. Žmogus, juo labiau tarp didesnių, tuo labiau privalo tikėti; juo labiau susiartina su Dievu, tuo daugiau ir tuo geriau privalo jį pažinti (Pasijudimais). Kiekvienas iš mus čia esančiųjų darbdavių: vis tiek, ar jis yra literatu, dienraštinku, dvarponiu, fabrikanu, kunigu, ar yskupu — privalo įtempti savo jėgas ir išlieti visą energiją, kad pasekmingiau kovojus su skurdu, įvairiomis negalėmis (bravo! iš kairės); o tuotarpu žmonių širdis kelti į dangų (bravo! iš dešinės), t. y. visas sielas vesti geru, tiesu keliu, visus troškumus talkinti prie businio gyvenimo, kuriame bus visiems atlyginta pagal darbą, — kuriame bus atiduota kiekvienam tai, kas jam priklauso, — tuo met išaiškinti, kad nei vienas žmogus ant šio svieto nekėnčia valti, nei kėnčia neteisalingai. Mirtis — restitucija! (bravissimo!)

po dešenei. Kyla nerimastis). Visos fundamentinės tiesos, materijos srytyje remiasi ant lygavaro; o dvasios sviete — ant teisingumo. (Toliau bus)

PROTESTAS.

Is Athol, Mass.

Mes, žemiau pasirašę, Athol'iečiai, pilnai sutinkame su protestu Lietuvių Mokslo Draugijos Pasivertimui priėmimo komiteto Brooklyn'e, New York, išreikštu "Draugo", 35 numeryje, prieš "Laisvę" ir "Kovos" nesvarią politiką, kuria jos pavaišio gerbiamus L. M. Draugijos atstovus dr. J. Basanavičių ir M. Yčą.

Panašiais pasielgimais "Kova" ir "Laisvė" parodo, kad mažai joms rūpi Lietuvių tautos kultūrinis ir visuomenės pakėlimas ir net smarkią agitaciją veda prieš žmones, kuriems Lietuvos visuomenė pveda atlikti vieną iš prakliausių darbų.

Panašiais pasielgimais "Kova" ir "Laisvė" parodo, kad mažai joms rūpi Lietuvių tautos kultūrinis ir visuomenės pakėlimas ir net smarkią agitaciją veda prieš žmones, kuriems Lietuvos visuomenė pveda atlikti vieną iš prakliausių darbų.

Protestuojame prieš "Laisvę" ir "Kovos" priešingus mūsų tautos atgijimo darbus, o mūsų gerbiamiesiems atstovams dr. J. Basanavičiui ir M. Yčiui išreikiame pilną užsitikėjimą ir velyjame kuogerausios kloties jūjų darbų.

J. E. Karosas, A. K. Losevičius, J. A. Gailunas, J. F. Andriulius, Aug. Sklenis, Steponas Adamausis, Kostancija Matulytė Apolonija Likaitė, Juozapas Lesota, Antanas Vaicikanskis, Pranas Stankevičia, Jonas Mickunas, Antanas Vinciusas, Vladas Matulis, Antanas Jesinas, Vincetas Markunas, Jonas Šukys, Povilas Bambunas, Paulyna Sribikaitė, Katriona Gričionaitė, Dominika Karoblia, Povilas Piragis, Juozapas Monstavičia Petras Vareika, L. F. Grigalimas, Petras Lapelis, Magdalena Andriulnaitė, Jurgis Tamulonis, Antanina Gaičkaitė, Antanas Indriulius, Steponė Gritaitė, Ona Kriukaitė, Salomėja Grigalunaitė Joseph O. Bornisk, Jonas Berniskis, Matušas D. Gaidimaukas Kazimieras Anioris, Agnieška Anioris, Paulyna Varabauskaitė, Adam Alivkevičius, Antanina Gričaitė, Magdalena Gričionaitė, Marta Kairytė, A. Barauskas, J. A. Petrusis, Petras Kučinskis, K. Nedomaskas, Juozapas Kučinskis, Jonas Baronas, Povilas Vidugiris, Juozapas Aidikonis, Valerija Dragunaitė, Magdalena Dragunaitė, Aleksandras Jakimaucis, Lucie Dragunaitė Stanislavas Vidugiris, Dominika Matulis, Jonas Tamašauskas, Petras Puškus, Petronėlė Bačiovaitė, Ona Guntaitė, A. H. Paldauskaitė, Magdalena Panevėžytė, Paulina Nedomaskaitė, Grasiela Likaitė.

Kas iš Athol'iečių pritaria mūsų protestui?

Lietuviai saugokitė vagi! Rugs. 9 d., š. m. niekam nėsant namie, Jonas Lengvinas, paeinančias iš Kauno garb., Raseinių pav., Veveržėnų par., Kiaulakių sodos, atplėšė boksą Onos Jociaitės ir paėmęs \$6.00 prašialino iš Eastono.

Taipgi paliko skolingą Antanui Laurinaičiui \$8.00 už burdą ir Eastono Lietuviškai Kooperacijai \$15.02. Žmonės pasakojai, kad ir Lietuvoj neįtikimas būves.

Jis yra augštas. Sviesaus veido ir plaukų smailia nosia. Jei kas tokį patėmytė, praneškite mūsų kooperacijai, sekretoriaus adresu: A. J. Neris, 668 Northampton st., Easton, Pa.

Kontrolės komisija: Felix Malkaitis, Leonas Bačkis, A. J. Neris.

L. RYMO-KAT. PIL. BLAIV. A. SUSIV. III-čiasis SEIMAS.

Buvo laikytas New York'o mieste, Anšros Vartų Lietuvių parapijoje. Seimas atidaryta Rugs. 19 d., 10 val. ryte, su iškilmingomis šv. mišiomis, kurias celebravo centro pirmininkas kun. A. Briška, iš Chicago, Ill.; diakonavo centralinis dvasiškas vadovas, kun. P. Saurusaitis, kleb. vs. Juozapo Lietuvių parapijos

Waterbury, Conn., subdiakonavo centro vicepirmininkas, P. Lapelis, kl. Orchard Lake, Mich. Cyril-Met. seminarijos. Apeigų magistras buvo kun. V. Karauskas, vikaras sv. Juozapo liet. parapijos Waterbury, Conn. (kuris paskui tapo išrinktas pirmininku seimo vedimui). Per mišias pasakė gražų pamokslą kun. F. B. Serafinas, kleb. Visų Šventųjų parapijos, Chicago, Ill. (kuris anais metais pirmininkavo P. B. Susivienijimui). Savo pamokslė išrodė, kaip mūsų broliai liet. įvairi, beješkodami svetimos šalyse pagerinimo savo buvio, neįėjšo progos atsitraukti nuo to baisiausio nelaimių karalius alkoholio, aplamai prirodymams Pilnosios Blaivybės reikalingumą Amerikos lietuvių tarpe. Baigdamas, sveikino seimo atstovus, ragindamas ir padrasindamas juos darbuotis suvienytomis spėnėmis ir kovoti prieš alkoholizmą, išsiplėtojusį nelaimių sriovę, kuri žudo mūsų brolius, mūsų tautą, ir mūsų tėvynę Lietuvą!

Per šv. mišias vietiniai vargoninkai gražiai pagiedoję; atvažiuavo buvo ir iš artimesnių apygardų. Šie vargoninkai buvo atvykę seiman, idant iškilmingų mišijų apeigose pagiedoti: K. Strumakis, dirigentas L. V. S. gos Amerikoje, J. Steponavičius iš Elizabeth, N. J., Miloška iš Massanavičiui ir M. Yčiui išreikiame pilną užsitikėjimą ir velyjame kuogerausios kloties jūjų darbų.

Po šv. mišijų, gerb. delegatai ir svečiai susirinko į bažnytinę svetainę, kuri jau buvo priręsta sesijoms laikyti. Delegatų ir šiaip avečių pirbuvo iš daugelio Savienytų Valstijų Amerikoje vietų, būtent: iš Chicago, Ill., iš Baltimore, Md., iš Waterbury, Conn., iš Worcester, Mass., iš Rochester, N. Y., iš Minersville, Pa., iš Newark, N. J., Elizabeth, N. J. iš New Haven ir Bridgeport, Conn. Maspeeth, Brooklyn, N. Y., iš Orchard Lake, Mich. Miesto New York'o ir iš aplinkinių.

Seime svarstyta ir įvykinta susivienijime daug pagerinimų. Išrinkta laikuriose valstijose agitatoriai, kurie užimsis viešai raštu, žodžiu ar darbu platinimu pilnosios blaivybės.

Seimą vesti išrinkta kun. V. Karauskas. Pirmuoju raštininku išrinkta kl. P. Lapelis, pagal. J. Kovas.

Seiman prisijusta iš visų šalių užjauniančių pilnų Blaivybei su viršum 30 telegramų ir pasaveikimo laišku. Reikia pastebėti, kad šis III-sis P. Blaiv. Seimas buvo labai iškilmingas ir darė didį įspūdį vietinių lietuvių tarpe ir iš aplinkinės atvykusių svečių.

Centro Valdybon išrinkti tie patys, išskyrus kasininką, kuris prie daug užsiėmimų nesutiko būti toliaus; jo vieton aprinktas kun. V. Karauskas.

Sesijos užsibaigė apie 7 val. vakare. Po sesijų vietinis bažnytinis choras viet. varg. p. Vismanu rupešniui surengė perstatymą "Gudri Našlė". Veikalėlis nūnais nevisai pilnai tiko to vakaro papuošimui, bet atsižvelgus į mūsų sceną, dar mažai turime tokių veikalėlių, kad būtų gyvai tinkami tokiose aplinkybėse. Aktoriaus reikia pripažinti garbė, išsilavinę buvo neblogai, o taip trumpu laiku. Po perstatymo tas pats choras sudainavo keletą tautiškių dainėlių; dainėlės darė didelį įspūdį į klausytojus, nors kai kurios silpnai harmonizavosi giedotojų tarpe, o bet ir tai negalima į keltinti, nes jaunutis choras padarė tiek, kiek nesitėkėta, o iš giedotojų galima buvo spręsti, kad jie stengėsi išpildyti savo užduotį energiskai. Tarpuose buvo prakalbos. Pirmas kalbėjo P. Blaiv. Centro pirmininkas kun. Briška. Antras kalbėjo kun. Jakaitis iš Worcester'io. Abudu savo kalbose nupeikė labai girtuokliavimą, o skatino visus prie blaivybės; pastarasis kalbėtojas pažymėjo, tą dieną, kad tai yra diena "Triumpho". Pilnųjų Blaivinių, kurioje išpuola visiems džiaugties. Pasibaigus prakal-

boms ir dainoms, prasidėjo tautiški šokiai; suktinis, klumpakojis ir tt. Svečiai linkimai ir rimtai užsilaukė visą laiką, ir gausiai rankų plojimais apdovanojo artistus, kalbėtojus ir dainininkus. Sveitainėje buvo keletas ir tokių, kurie kažką užpakalyje bambėjo, gal tai buvo rudžio apginejai.

Priguli išreikšti didelę garbę vietiniam klebonui kun. J. Šeštokui, kuris nepasigailėjo savo spėkų, truso, kaštų ir prielankios širdies, taip iškilmingai, — pasak kun. Jakšio — Triumfališkai surengti seimą P. B. savo parapijoje.

Priguli garbė ir vietiniam vargonininkui p. Vismanui, chorui, vietinei P. Blaivinių kuopai ir visiems geros širdies New York'o lietuviams!

Utarinko rytė 20 rugp., baigėsi seimas, taip pat su iškilmingomis gedulingomis šv. mišiomis, kurios buvo atliktos už mirusių brolius blaivininkus. P. pamaldų delegatai išsiskirstė linkimi kiekvienas namole.

Buvo ir tokių žmonių, kurie prikašiojo: — kodėl, girdi, blaivinkai taip greit seimą pabaigė... kitos organizacijos laiko keletą dienų, o jūs, girdi, susibėgote ir jau vėl namo. — Nieko, aš jiems nesakiau, nenorėjau susikrimsti, tik pamielėjau: — kaip jūs kitose organizacijose laikydami seimus galite greit užbaigti seimą, jei eidami į sesijas, pirmą smulkėse prie šalabano įtekėmės susitelkę darote partijų seimukus, o paskui su padrasintomis alkoholio smegenimis, einate svarstyti ir tardyti taip svarbių organizacijose reikalų, — todėl ilgiau užtrunkat, o mes blaivinkai, su tyru protu, tai yra: su tuo pačiu, kurį mums Angėliaus davė, greit, rimtai ir pasiekmingai viską apsvaistome!

Nutarimai ir sesijų turinys, bus protokole patalpinti. Čia vien tik aplamai seime bėgis aprašytas.

III-čiojo Piln. Bl. Seimo Antrasis Raštininkas Varg. J. Kovas.

ATVIRAS LAISKAS P. LEONUI, KAUNE.

Gerbiamasis! Teisybės jausmas verčia ir mane prabilti į Tamstą, kaip pra-garsėjusį pirmieji, su įstabiai išbulintais teisingumo jausmais. Tamstos nuopelnai plačiai žinomi ir branginami net Amerikoje, tarpe toliausiai nužengusių pirmieji-socialistų. Jie čionai tankiai mėgsta prisidengti Tamstos autoritetu:

Pasakyk, gerbiama, kaip Tamstai atrodo teisingumo šviesoje dergimas asmens kunigo Olšausko su pagalba Kutriškų, falsuotų dokumentų, dargi kreiva prisieka patvirtintų? Tieji dokumentai buvo pagaminti pirmiejių redakcijoje! O kame kaltė kun. Olšausko? Bene tame, kad jis pasirijo dirbti lietuvių švietimui!

Antra, ar netenai, Gerbiama, kaip tieji pat pirmiečiai elgiai dabar su geriausiu Lietuvos Snumi D-ru Basanavičium, kuris atvyko Amerikon darbuotis Mokslo Draugijos naudai? Žiūrėk, kaip jie nasidrovi purnais nevisai pilnai tiko to vakaro papuošimui, bet atsižvelgus į mūsų sceną, dar mažai turime tokių veikalėlių, kad būtų gyvai tinkami tokiose aplinkybėse. Aktoriaus reikia pripažinti garbė, išsilavinę buvo neblogai, o taip trumpu laiku. Po perstatymo tas pats choras sudainavo keletą tautiškių dainėlių; dainėlės darė didelį įspūdį į klausytojus, nors kai kurios silpnai harmonizavosi giedotojų tarpe, o bet ir tai negalima į keltinti, nes jaunutis choras padarė tiek, kiek nesitėkėta, o iš giedotojų galima buvo spręsti, kad jie stengėsi išpildyti savo užduotį energiskai. Tarpuose buvo prakalbos. Pirmas kalbėjo P. Blaiv. Centro pirmininkas kun. Briška. Antras kalbėjo kun. Jakaitis iš Worcester'io. Abudu savo kalbose nupeikė labai girtuokliavimą, o skatino visus prie blaivybės; pastarasis kalbėtojas pažymėjo, tą dieną, kad tai yra diena "Triumpho". Pilnųjų Blaivinių, kurioje išpuola visiems džiaugties. Pasibaigus prakal-

Ar neįėjšia tokie faktai Tamstos teisingumo jausmą, ar nepažadina kokio protesto, kuriuos Tamsta turi mėgsti rašinėti? O gal ir šiame atsitikime bus patogia dantis sukandus patylėti? Mat, nėra progos įgilti katalikui arba kokiame kunigui, o vėl, kaip čia protestuoti prieš saviškius!

Tamsta p. Leonai, pritarti žinomam Kauno atstovui bemokslui, kad geriau esą turėti atstovų į Dumą dvarininką-endešką, nei kuniga, kad ir lietuvi.

Jeigu koks katalikas panorėtu sekti Tamstos pavyzdį, teise turėtų patarti savo tautiečiams, kad ateinančiuose rinkimuose savo balsus atiduotų vėlyk talmdistų-žydiui, bet ne pirmiejiui, kad ir lietuviui. Norint aš ma-

PEOPLES BANK

Kampas Ashland ir 47-los gatvių
Kapitalas ir parviršius \$550.000
Turtas suviršum 5 mil. dol.

Padek pinigų bankon, kuri yra atsakanti ir iš kur gali atsimiti ant kiekvieno pareikalavimo. Pradek pas mus taupinti, mes mokame 3 nuosimėjus metams. Tu gali pradėti taupinti pas mus vienu doleriu. Siunčiame pinigų į Lietuvą pagal žemiausį kursą. Šipkortes parduodame į Europą ir iš Europos tik ant geriausių linijų. Jei tu turi kokius brangius popierius, nelaiškų namuose, bet nusisamdyk saugę dėžutę pas mus. Kaštios tau tik \$2.50 metams, arba 5 c. savaitėi. Darome visokius popierius, doviernastis, dokumentus ir užtvirtinam Rusijos konsuli, parupinam važiuojantiems į krajų pasportus.

Ši Banka yra po Valstijos priežiūra su ganėtinu kapitalu

PEOPLES STOCK YARDS STATE BANK

Ashland Ave. cor. 47th St., - Chicago, Ill.

nau, kad ten atrastų daugiau teisingumo jausmų, negu pas pirmiečius, dargi tenai be abejojus pasipildyt aukos švietimo ir mokslo reikalams, negu kad matome dabar tarp mūsų socialistų-pirmiečių, tečians, aš neabejoju, kad lietuvi nepasėks Tamstos nurodymų. Ačiū Dievu, mes turime dorese- nių etikos mokytojų, negu sveikas — p. P. Leonai!

Su priderančia Tamstai pagarba Kun. T. Žilinskas. Bostonas, 17 rugp., 1913.

P. S. Šį laišką adresuojau p. P. Leonui, kadangi jis mėgsta tankiai kalbėti pirmiejių vardu, tečians šie žodžiai tiktų ir kitiems pirmiečiams ejusdam fari-nae. Idem.

PROTESTAS.

Budamas kataliku, jaučiuosi užgautu ir pažeistu straipsniu apie stebuklus kokio tat. Kast. August. ("Vien. Liet." No. 18) ir protestuoju prieš to laikraščio leidėjus. P. Kast. August. gal buvo maldininku Lietuvoje, nes žino visas stebuklingas vietas. Jis ten rašo apie Plungės "Lourdes" ir sako, jog prieš kelis metus buvęs katalikas medžišas apaugęs, o dabar, žiūrėk, kas pasidarė: žmonės, girdi, eina iš visų pusių į tą stebuklingą vietą ir meta pinigų ir karbonkų. Atsiranda ir pasaka apie žydą ir kunigą. Žydas pataręs kunigui užvesti pas save stebuklus. Nei daugiau, nei mažiau — žydas liepęs įkelti į medį kokio nors šventoto stovylą ir per pamokslą žmonėms pasakyt, kad pati stovyla atsiradusi ir gana. Paskui žmonės, lankydami stebuklus, eja prie tos paties žydo klaus, ar kam šie stebuklai "mačine". Žydas pasakęs, jog tikrai žinas, kad dviem "močine": kunigui ir žydiui... Tokia tai pasaka rašo p. K. Aug. O aš pasakysiu p. K. Augustinavičiui tikrą atsitikimą savo šeimynoje. Apie 10 metų mergaitė šienpiuvams nešė į laukus pusryčius. Kai mynų šunes lauke pasigavę ardraskė ją. Mergaitė išsigando. Po kiek laiko atsivėrė jai žaidza kojoje. Per tris ar keturias dienas, rodos, jau užgija — bet vėl suka, pratrunksta ir po kelių dienų vėl ta pati žaidza. Su ta liga mergaitė ir ištėkėjo už atvyro. Veltu buvo važinėjamai pas apakalbėtojas bobes ir daktarus — niekno negelbėjo. 1894 metais atvažiuovom į Leeds miestą Anglijoje. Ejom pas daktarus ten ir Mančesteryje. Buvo vis ta-pat. Daktarai kitaip jau ir nenorėjo gydyti be operacijos. Ketino nurožti visą gužą, kuriame buvo skylė. Praėjo keli metai gydymosi — buvo vistiek tiek, o operacijos nei nesidavė. Rugpjūčio mėnesyje bu-na atlaidai Anglijoje. Atsitiko tai 1901 m. Ligonė, pati negalėdama apsiunt, prašė, važiuojančių į atlaids, kad parvežtų vandenį iš stebuklingos vietos šv. Winefrid'o Holywell, Valijoje ir davė ant mišijų. Parvežus vandenį, jįsi pradėjo maggoti juo savo žaidzą. Žaidza tuoj pradėjo vyst, džūt, oda lupties ir trumpu laiku užgijo. Serganti koja pasiliko tokia, kaip ir svei-

ka, tik liko žymė su duobuke iki šiai dienai. Nėra jokio skaudėjimo, net oro atmainoje. Ar dabar p. Kast. August. supranta, kas yra stebuklinga vieta? Žinčėys.

MARŠRUTA SUTAIŠYTA BOSTONO KOMITETO SVEČIŲ ATSLILANKYMU.

Boston, Mass.	sept. 21
Cambridge	" 22
Broekton	" 23
Lawrence	" 24
Lowell	" 25
Haverhill	" 26
Nashua N. H.	" 27
Worcester, Mass.	" 28
Hartford, Conn.	" 30
New Britain, Conn.	octob. 1
Waterbury, Conn.	" 2 ii 3

Redakcijos Atsakymai.

Rutai, Haverhill, Mass. Korrespondenciją įdėjome, bet eiles apleidome.

L-vos Sunni ir P. Jokubauskait, Wilmerding, Pa. Apie prakalbas jau buvo "Drauge". Tamstų nebedėsimė.

Lapeliui, Norwood, Mass. Šino tarpu neviską įdėjome.

J. A. Vait, Lewiston, Me. Nieko ypatinga. Nedėsimė.

K. K. Kingston, Pa. Viena žinūtė jau buvo "Drauge", kita įdomi tik vietiniams gyventojams, bet apie ją visi vilkesbariečiai jau žino. Nėra reikalo dėti į laikraštį.

Lietuvių Katalikų Federacijos Centro Valdybos antraštai:

Prezidentas: Rev. J. Misius, 318 Fifth st., Donora, Pa.
Skr.: Rev. A. Jurgutis, P. O. Box 105, Export, Pa.
Kasinin.: B. W. Woshner, 1514 Carson st., S. S. Pittsburg, Pa.

Susiv. L. R. K. A. Centro Valdybos antraštai.

Prez. — Viktoras Lapinskas, 601 W. Mahanoy ave., Mahanoy City, Pa.

Vice-prez. — K. J. Krusinskas, 455 17th st., Brooklyn, N. Y.

Skr. — J. S. Vasiliauskas, 112 N. Greene st., Baltimore, Md.

Kasinin. — Pranas Burbas, 456-458 Main st., Edwardsville, Wilkes-Barre, Pa.

Kasos Globėjai: Martynas Kadzewska, 2118 W. 20th st., Chicago, Ill.; M. Milukas, 2758 E. Pacific st., Philadelphia, Pa.

Knygius — Kun. S. J. Strickus, P. O. Wanamie, Pa.

Dvas. Vadovas — Kun. J. Dumėjus, P. O. Minersville, Pa.

MARK T WAIN. HUCKLEBERRY FINNAS

Apsysaka.

Vertė JONAS KMITAS.

(Tąsa)

Kelionėje papasakojau Tomukui, kaip atsitiko, kad visi skaitė mane nužudyti, kaip pabėgau nuo tėčio ir užklupau ant Džimo. Išpasakojau jam viską apie karalių ir kunigaikštį ir visus jų darbelius. Buvova jau netoli miesto, kaip štai išgirdova batus triukšmą ir pamatėva didelę minią žmonių, kurie švietė sau kelią degančiais pagaikščiais. Vieni švilpavo ir šaukė, kiti skambino į blekinius indus, kiti putė trimitą. Jie vedėsi kažką į laukus. Pasitraukėva į šalį ir aiškiai galėjova matyti viduryje einančius karalių su kunigaikščiu, teisingiau pasakius tik išpėjova, kad tai juodu, nes buvo ištepti deguti ir apiloti pukais, išrodė, kaip du bausis šikšnosparniai. Bangu buvo žiūrėti. Net man pagailo tų nelaimingų valkatų. Nors tiek man blėdies pridirbo, bet taip atkeršyti negalėčia. Kaip tie žmonės yra žiaurys viens kitam!

Buvo jau pirmėlu — nieko negalėjom jiems pagelbėti. Paklausėva vieno einančio, kaip ten buvo. Paspasakojom mums, kad eidami teatru visi jau žinojo, kas bus rodoma, tečiau žmonės užsilaikė labai ramiai ir prisimetė nieko nenuvoki. Karaliui pradėjus rodyti šposus, visi duotu ženklų šoko ant estrados ir sugriebė nelaimingus aktorius.

Grįžova namo, lyg ko nusiminę. Aš jaučiausi, tartum ką nedoro bučiau padaręs, o juk nei per plauką nenorėjau užtenkti tiem žmonėm. Bet jau aš tą ištyriau: kaip tik kas blogo pasidaro, tai žmogus, kad ir butum nekaltas, vis jauti viduje kažin kokią nerimastį. Kiti sako, kad tai sąžinė. Nežinau, kas tai yra, bet jeigu turėčiau toki neramų šunį, kaip toji sąžinė, tai užduočia jam nuodu. Užima žmogui daug vietos, o naudos iš to nėra. Tomukas ir tokios pat nuomonės.

XXXIV.

Šunų buda. — Šamojingi planai. — Raganos.

Liovesi bereikalingai kalbėję, pradėjova svarstyti. Už valandėlės Tomukas atsiliepė:

- Klausyk, Hukai, kokie mudu kvaili, kad pirmiau to nepastebėjova! Juk aš žinau, kur yra Džimas.
- Negal but! Kur-gi?
- Ugi toj budoj, kur pila pelenus. Tik atsimink.
- Mums valgant pietus, ar nematei ten nigerio beiniant su gurbeliu rankose?
- Taip.
- Kaip tau rodosi, kam jisai nešė tą maistą?
- Šuniui.
- Aš tau sakau, kad tai nebuvo šuniui.
- Dėlko?
- Dėlto, kad ten buvo arbuzo šmotas.
- Tiesa! ir man neatėjo galvon, kad šunes neėda arbuzo. Kaip tai žmogus kartais žiuri ir nematai.
- Taigi. Ir dar vieno dalyko nepatėmėjai. Ma-tei, kaip nigeris atrakino duris ir išeidamas vėl užrakino. Paskui atidavė raktą dėdei. Arbuzas parodo, kad ten yra žmogus, — užraktas — kad tasai žmogus yra kalinys. Negalimas daiktas, kad tokioj mažoj ukėj, prie tokių gerų žmonių būtų kitas kalinys. Taigi tuo kaliniu yra Džimas. Labai gerai, kad mes viską susekėm tokiu šamojingu būdu, kitaip nei nenorėčiau sužinoti. Dabar tu sugalvok planą, kokiū būdu geriausia išvogus Džimą ir aš sugalvosiu. Paskui palygysime, katro gerėsnis.

Kokią puikią galvą tas vaikas turėjo! Kad aš tokią furččiau, tai nemainyčiau jos nei ant kunigaikščio, nei laivo kapitono nei cirko juokdario galvos. Pradėjau svarstyti savo planą, bet dariau tai, tik dėl viso-ko, nes žinojau, iš keno galvos tikrasis planas išeis. Už valandėlės Tomukas paklausė:

- Ar jau turi?
- Taip, atsakiau.
- Gerai, pasakyk, koks.
- Mano planas šia koks, — tariau. — Pirmiausia reik ištišti, ar Džimas tikrai užraktas toj budoj. Paskui prirengti valtį ir troptą, ir pirmoj tamsioj naktį pavogti dėdei iš kišenius raktą, nuėjus jam gult. Paskui atrakinti duris, paleisti Džimą ir važiuoti troptu, kaip kad aš pirmiau darydavau su Džimu: dieną ilsėtis, naktį plaukti. O ką, ar negeras planas! Ar nepasiseks?
- Pasisekti, tai pasiseks, dėlko gi ne? Tik baisiai prastai. Kas iš tokio plano, kur nėra jokios sunkenybės nei pavojaus? Lyginai, kaip išgertum stiklą pieno. Ugi apie tai mažai šnektos, negu apie pavogimą muilo iš krautuvės.
- Nieko neatsakiau, nes pats žinojau, kad mano planas perpastas. Buvau tikras, kad jo planas bus visai atsakomas.

Taip ir buvo. Jis man išpasakojė ir tuoj pamatė, kad jo planas penkiolika kartų šamoningesnis už maniškį Tiesą sulig jo plano Džimas daug sunkiau būtų išliuosoti ir, be to, ten buvo tiek pavojaus, kad mus visus tris galėjo užmušti, bet kaip puikiai ir sumaniai buvo sugalvotas! Buvau labai juo pakakintas ir prižadėjau sulig jo darboties. Čia jo neišdėstinėsiu, nes (Toliau bus)

KORESPONDENCIJOS.

(Tąsa nuo 2-ro pusl.)

GILBERTVILLE, PA.

Gilbertville'iečiai neturi lietuviškos bažnyčios, neturi savo tuos kunigo, neturi inteligentų, kurie žadintų jų širdyse tėvynės meilę ir saugotų jų sielą nuo sugedimo, bet neserga ciechikizmu. Tiesa, yra keletas pusecilikų, kurie skaito "Keleivį" ir "Laisvę", išsitraukia nemažai rudžio, neina į bažnyčią, keikia kunigus ir Dievą, o kaip kada net užsilipę saliuose ant bačutės, pasako viens kitam kokį plepalą, bet ciechiko vardo neprisima ir jo bijo. Tie vyruklai, yra tik vietinių lietuvių pajuokos aukos. Gegužės mėnesyje š. m. "pirm-eivis" K. P. Š., taipgi "damskas" kriaučius iš Holyoke, Mass. siuvo su liežuviu tokią "prašalbutę" Island salėje; na, ir pasisekė jam sutverti S. L. A. kuopą iš 10 narių, bet šioji kuopa vos tik dū mėnesiu pagyvavo ir vėl išsiardė.

Labai keistai išrodo, kad pats budamas ciechistu, net ir savo "pikcherį" ciechili laikraštyje patalpines, nesutvėrė L. S. S. kuopos.

Ciechilevičiai.

WORCESTER, MASS.

Rugp. 13 d., lietuviai moksleiviai katalikai vietinės parapišos naudai surengė lietuvišką vakarėlį. — Programos buvo įvairūs. Stud. Baevinka paskambino ant piano Durando valcą. Klerikas Aug. Petraitis pasakė gražią prakalbą apie savo kalbos meilę; stud. S. Staugaitis pagriežė ant smuiko polką Graciusę; A. Kvederas, vietinis vargonininkas su P. Žiuromskiu padainavo, pri-tariant piano: "Skambančios Stygos", "Paukščiai" ir "Laimė", M. Petrausko kompozicijos. Pr. Jakaitis pasakė dailiai eiles: "Tėvynė Lietuva" Pr. Vaičiūčio; Stud. A. Blazys lygiai dailiai pasakė eiles: Ant Jaunystės Kapo" M. Gustaitis; toliau J. Stulgaitis ir V. Buevinka ant smuiko ir piano išpildė duetą Radosa de Wallesteino. Bet visų labiausiai prijuokino ir palinksmo gerai sulūsto komedija: "Dzukas ir žydai". Žmonių kažin dėlko buvo ne per daug, tiksliai apie 200, bet visi buvo patenkinti, ką išreikšė ilgų rankų plojimu.

Pakeleivis.

Ivairios Žinutės

Rusų kalba Amerikos universitetuose.

Rusų kalba įėjo į Amerikos universitetus pirmiausia per Bostoną. Rusų literatūra padarė populiarą Amerikoje W. D. Howells. Harvard'o universitete prasidėjo pirmiausia rusų kalbos mokslas. Prof. Leo Wiener 1896 m. pradėjo tenai kursų rusų, lenkų ir senabulgarų kalbas. Antras universitetas, kursai įvedė rusų kalbos lektijas, buvo Kalifornijos universitetas, kuriame prof. George R. Noyes nuo 1901 m. varo kursų rusų kalbos ir literatūros; studentų turi apie 300. Po toėjo kitos vietos. Wisconsin universitetas įvedė rusų skyrių 1907 m. (prof. B. Prokosh), Michigano 1908 m. (prof. C. D. Meader) ir John Hopkins — 1910 (prof. Franklin Edgerton).

Kalinų skaičius.

1912 metais Rusijos katargoje buvo 29,424 kaliniai, arestantų rotose — 30,965 kaliniai. Iš viso gi visuose Rusijos kalėjimuose buvo 175,228 žmonės.

Patriarko skolas.

Ministerių taryba gavo sinodo sumanymą paskirti 140 tūkstančių rublių Antiochijos patriarchato skoloms apmokėti ir, be to, skirti kas metai po 49,300 rublių Aleksandrijos patriarchato skoloms. Šis sumanymas patvirtino ir Beiruto mokykloms laikyti.

VIETINĖS ŽINIOS.

Seseris išvažiavo mokyti.

Šią savaitę išvažinėjo į savas mokyklas šv. Kazimiero Seseris. Viso drauge su naujokėmis išvažiavo 24.

Šimet Seserų paskirstymas ištiko šitoks:

I Visų Sventų mokyklą, Chicago: M. Elžbieta, M. Antonia, M. Agota, M. Klora ir viena kandidatė.

I Aušros Vartų mokyklą, Chicago: M. Kazimiera, M. Teresė, M. Dolorosa, M. Monika.

I šv. Baltramiejaus mokyklą, Waukegan, Ill.: M. Eukeria, M. Natalija, M. Filomena, M. Franciska ir M. Magdalena.

I šv. Kryžiaus mokyklą, Mt. Carmel, Pa.: M. Juozapa, M. Gertruda, M. Alfonsa, M. Silvestra ir viena kandidatė.

I šv. Kazimiero mokyklą Philadelphia, Pa.: M. Marijona, M. Agnė, M. Bernadeta, M. Rita ir M. Katarina.

Moksleivių Seimas.

Rugp. 29 ir 30 d. atsiliko šv. Jurgio svetainėje II Amerikos lietuvių Rymo Katalikų moksleivių seimas. Suvažiavo apie 30 moksleivių. Seimo, vedėju tapo išrinktas A. Baltutis, jo pagalbininku A. Petraitis; raštininku A. Linkus, jo padėjėju J. Kaupas.

Beveik visas laikas tapo pašvęstas konstitucijos svarstymui. Įvesta savitarpės pašalpos skyrius, atskirai nuo abelnos kasos. I pašalpos skyrių suakota \$10.75.

"Moksleivis" bus leidžiamas kas mėnuo reguliariai. Redaktorių paliktas P. Lapelis. Spaudins ta spaustuvė, kuri apsiims spaudinti pigiausiai.

Kun. dek. M. Kraučius tapo pakeltas į garbės narius. Nutarta nupirkti Tautos Namams vieną sieksnį žemės iš abelnos Susiv. kasos.

Seimas ateinančiais metais bus Worcester'je, Mass.

Vakaraib buvo prakalbos ir kitokie palyksminimai. Žmonių prieirinkdavo arti plynė salė. Pėnųyios vakaras nusisekė geriausiai.

Nauja vyriausybė išrinkta: prez. A. Petraitis, viceprez. A. Baltutis, sek. J. Tamasonis, kas. J. Kloris, knygium — A. Martin-kus.

Atsisveikinimo vakarienė.

Subatoje, rugp. 30 d., Sherman'o Hotel'je buvo parengta iškilminga atsisveikinimo vakarienė, išvažiuojant gerb. svečiams — Dr. Basanavičiui ir p. M. Yėui iš Chicago. Vakare dalyvavo gražūs Chicago lietuvių inteligentų būrelis, apie 90 žmonių tarpe kurių matėsi ir plačiai išsuomenėje žinomas gerb. kun. F. B. Serafinas, kun. Skripka (abu du aukavę po \$100.00 Tautos Namams) laikraščių "Lietuvos" ir "Kataliko" redaktoriai ("Draugo" redaktorių dėliai nesveikatos negalėjo dalyvauti, dėlto pri-siuntė Dr. Basanavičiui išdrindą atsisveikinimo laišką) ir daugelis kitų narių-labdarių. Vakariene prasidėjo apie 8:30 ir prasitęsė ligi po gaidžių. Buvo daug kar-štų prakalbų, iš kurių, neminint gerb. svečių, geriausia atsižymė-jo kun. F. B. Serafino ir p. Ba-lučio, "Lietuvos" redaktoriaus, prakalbos. Iš viso kalbėjo apie 12 žmonių. Tarpe lieuvių matėsi ir du svetimačiai, butent: Bawer, Y. M. C. A. prezidentas ir Pal-lenich serbų laikraščio redakto-rius.

Taip-gi buvo išpildytas ir ma-žas, bet gražus muzikos progra-mėlia. Žinomasai mūsų muzikas p. A. Počius teikėsi dailiai pa-skambinti pianu, o p. Janušauskie-nė padainavo porą dainelių. Vi-si dalyvavusieji minėtoje vaka-rieneje pasirašė po protestu prie-šai socialistų rezoliuciją, kuri til-po visuose socialistų laikraščiuo-se.

P-nis Hertmanavičienė iškėi surinktas nuo Chicago moterų 115 dol.

Moksleivių vakaras.

Paskutinėmis pereinio mėnesio dienomis, tai yra 29, 30 ir 31 dieną atsidavė Chicagoje Ameri-koje Lietuvių Rymo Katalikų Moksleivių antrasis Seimas. Pa-

sibaigus seimui, nedėlio, rugp.

31 d. buvo parengtas gražus vie-šas vakaras. Vakaro surengime dalyvavo du didžiausiu Chicago lietuvių chorų, būtent: šv. Cecilijos ir "Kanklių", Chicago lietu-vaiv vargonininkai ir patys moksle-iviai. Pirmiausia buvo suvai-dinta T. Smalsčio vienaveiksmė komedija "Nutruko". Nors ar-tistai roles, rodos, ir mokojo, bet visgi suvaidinta buvo ne kaip, ypač netikęs buvo grimas ir ar-tistai perdideles karikatūras iš-savęs dirbo. Antra komedija "Nuo ausies lig ausies" buvo su-vaidinta daug geriau. Po to mi-nėtu chorą padainavo keletą dai-nelių. Sudainuota puikiai. Abu-sykiu buvo išsukta at-kartoti. P. Antanas Po-cius išpildė du muzikos kė-snelius: "Theme with variations" T. Paderewskio ir "Polonaise" E. McDowell'o. Atlikta puikiai. Dėlnų plojimu išsuktas atkartoti. Po to p-lė E. Butrimavičiūtė, mokinė šv. Kazimiero Seserų vienuolyno mokyklos, padainavo "Svieta aplėisti", kompozicija P. Tosti ir "Romeo and Juliette" C. Gound. Reikia pasakyti, be-ne tai bus nauja gėlė, pražydu-si mūsų artistų-dainininkių tarpe, nuo kurios atėityje daug ko gali-ma tikėtis, Josios švelnūs, lyg lakštingalos balsėlis žavėto už-žavėjo publiką, ką liudijo triuk-šmingas dėlnų plojimas ir išsau-kimas antru kartu dainuoti. Je-i-gu gerbiama jaunutė daininikė nepaliaus lavinties savo talente galima tikėtis susilaukti tikros artistės dainininkės, kuri bus tikru papuošalu mūsų scenos. Reikia pažymėti, kad tai buvo pirmas jo susis viešas pasirodymas prie taip skaitlingos publikos, o kas gi bus toliau! Minėtoji daininikė paeina iš Kingston, Pa. ir jau an-tri metai mokinasi šv. Kazimie-ro Seserų Vienuolyno mokykloje, kur, ir lavinasi dainavime. Dau-giau panašių dainininkių! Va-lenkas užsibaigė smagiu sudaina-vimu Lietuviško Hymno.

Negaliu palikti nepažymėjęs, jog dar neteko matyti jokiam lie-tuviškam teatre taip daug publi-kos, kaip kad buvo minėtame. Matyti lietuviškoji visuomenė už-jaučia besimokinančią mūsų jau-nuomenę, iš kurių galima tikė-ties susilaukti gerų tautiečių ir uolių visuomenėje veikėjų. Pa-žymėtinas taip-pat ramus publi-kos užsilaikymas.

Pranulis.

Svečių kelionė po Illinois.

Rugp. 24 d. d-ras Basanavičius išvažiavo su p. Kl. Jurgelioniu į Westville. Ten priimta juos kuo-gražiausiai. Kun. K. Skripka ne-sigailėjo nieko, by tik kolektu su-sidarytų kuodidžiausia. Surink-ta 314 dol.

Springfielde, Ill., surinkta 127 dol., tame skaičiuje 100 dol. nuo kun. J. Ciuberkiuo.

E. St. Louis surinkta 160 dol. Čia pažymėtina, jog niekas neat-sisakė duoti: metė visi, kiek kas galėjo. Biznierių, kurie nega-lėjo patis atvykti, meldė per te-lefoną, kad atėitų pas juos.

Dorrisville, Harrisburg ir ap-linkinėse sumesta 100 dol. su vir-šum.

So. Omaha p. Yčas surinko \$114.50.

Collinsville kun. Kerševičius nepagarsino susirinkimo bažny-čioje ir svečių nepriėmė. Ta-pat padarė ir kun. A. Deksnis Spring Valley, kurs dagi užsa-kė piknikus tą dieną ir liepė vi-siems eiti į juos nuo 3 popiet iki 11 val. vakare. Kelionė p. Yčo i Spring Valley neatnešė nei vie-no cento.

Waukegan, Ill. surinkta 50 dol. Kenosha, Wis. 150 dol. tame skaičiuje kun. Gadeikio 100 dol.

Per išleistuves Chicagoje p. J. Alijošius davė \$110.50, o Chica-gos moteris 115 dol.

Viso svečių iš Chicago ir ap-linkinių miestelių išsivežė \$5000 suviršum. Kuomet draugijos su-mokės pažadėtus pinigus, su-sidarys viso apie 6000 dol....

Kunigas užsinuodijo garu išnetyčiu.

Praeitą pirmadienį, 25 rugp., išnetyčių rado mirtį Holy Rosary klebonijoje, 351 E. 113-os gatv., kun. Patrick Gildea, vikaras šv. Killiano bažnyčioje. Jis važia-vo į Notre Dame į rekolkeijas ir pakeliu sustojo viršminėtoje klebonijoje. Popiet jis susima-nė maudytis. Išsimaudęs į tru-puotą ir kambarį užsūnusi trup-tėlių. Kabindamas drapanas ant gazo lampų, jis matyt atsuko kraun, nes kuomet po kiek laiko atėjo jo kelti, rastą pilną kam-barį gazo ir jį patį negyva lovo-je. Jokiū būdu negalima buvo jo atgaivinti.

Nebuvo parodos.

Šimet Chicagoje darbininkų dienoje — 1 rugsėjo — nebuvo jokių parodų nei prakalbų par-kuose. Darbininkai žiūrėjo į tą dieną, kaip į šventę, atsislėjo di-ną, ir vėlįo praleisti ją pikni-kuose, pasivažinėjime po ežerą ir kitokiū būdu, ne kaip brangi-o mis ir varginančiomis parodo-mis.

Pavojingi ubagai.

Apie Halsted ir Madison gat-vės atsirado ubagų, kurie muša praėivius, jei negauna dešimtuko. Aną dieną John Gaynor buvo trenktas į žemę ir sūsiukė galvą. Kensingtono teisėjas Sabbath, nu-teisė ubagą Salomoną Versis'ą 200 dol. ir kaštus už apdaužinė-

Spauzdina

Ivairiausiomis

s palomis; Spauda

grazi, darbas

atliktas su skoniu,

o

kainos žemesnės

negu

kur kitur.

Užsakymai išpildomi

kuoveikiausia

"Draugo" Spaustuvė

2634 West 67th Street,

Chicago, Ill.

jimą. Kitas ubagas G. Thompson gavo \$100.00 pabaudos ir bylos kaštus.

Nelaimė.

Rugp. 29 d. prie Halsted ir 33-čios gat. striktaris sužeidė Joną Slavyną, 8 metų amžiaus. Tapo nuvežtas į Providence ligo-ninę, kur prižiūrint Dr. A. L. Graičiūniui, tikisi sugyti, nors ir labai pavojingai koja sužeista.

M.

Nebus valgyklose šokių.

Rugp. 29 užsibaigė valgyklose ir pasitiprinim vietose šokiai. Ligšiol buvo daug kavinių, kur pusnuogės mergės laike valgio šokdavo taip vadinamus, "tur-key trot", "bunny hug", "tango", "grizzly bear" ir daug kitų iš-tvirkusių šokių. Miesto valdyba ant toliaus uždraudė panašius šo-kius ir neklusanti bus baudžia-mi nuo \$5.00 iki \$100.00. Senai tas reikėjo padaryti.

Apgarsinimai.

NUVARGĖS.

Kartais jūs negalite suprasti, kodėl jūs jaučiate save nuilusiu su galvos skaudėjimu, apkvai-tumu, išblyškimu ir kitokiomis sunkenybėmis. Paprasčiausia šio padėjimo priežastis yra kokia nors klutis virinime. Tokiuose atsitikimuose Trinerio Ameriko-niškas Kartaus Vyno Elikširas, yra labai patartinas vartoti, ka-vangi jisai suteikia greitą palen-gvinimą. Šitas vaistas išvalys visą kūną, iškraustys iš vidurių visą nenaudingą ir pavojingą me-nūją ir kambarį užsūnusi trup-tėlių. Kabindamas drapanas ant gazo lampų, jis matyt atsuko kraun, nes kuomet po kiek laiko atėjo jo kelti, rastą pilną kam-barį gazo ir jį patį negyva lovo-je. Jokiū būdu negalima buvo jo atgaivinti.

PARSIDUODA.

Bužennė ir Grosernė geroj lie-tuviais apgyventoj vietoj. Kas pirks užtikrinu, kad bižnį pada-rs, nes tai yra pirmiausia vie-ta Allgheney ant Rebecca gat-vės visų gerai žinoma per 14 me-tų. Ligos dėlei turis parduoti, nes turint kitą biznį, nėra kam prižiūrėti.

Paul Darges, 1316 Rebecca st., N. S. Pittsburg. (4 g).

REIKALINGA

10 pardavėjų. Atsiųskite viešai.
Ellis Co. 5728 S. State st.,
(h y)

Paieškojimai.

JIESKAU VIETOS.

Vargonininkas 24 metų, nevedęs. Tarnavęs Amerikoje suvėsum metus. Moku vesti chorą.
St. Simanavičius,
Box 343 Westville, Ill.
(s n)

Pajieskau savo sesers ir brolio Jadvygos Zigmuntos ir Gorčinsko. Jadvyga po vyrų vadina si Vaitkevičienė, kuri paeina iš Suvalkų gub. Seinų pav. Sventčerio gm. Bakšių palivarko. Pirmiausiai ji gyveno Beloit, Wis., o paskui Rockforde, Ill.

Turiu labai svarbų reikalą į juos; kas man apie juos praneš, kur jie gyvena ir atsiųs jų adresus gaus nuo manęs \$5.00 dovanų, arba jie patys tegul atsiųskia, ant šito adreso:

Kazimieras Myškauskas,
579 Main st., Edwardsville, Pa.
P. O. Wilkes-Barre, Pa.
(s n)

Viršui tilpės paveikslas yra mano vyro, Stanislovo Ulinsko, kuris yra manęs apleidęs ir išvažiavęs į kitą miestą. Girdėjau, buvęs randašis Chicagoje ir pasidavęs pravarde "Uleekis", sako, jog esąs jaunikis ir buvęs kokių tai merga iš Baltimores nuvažiavusi Chicago ir kalbina apsi-vesti.

Taigi pranešu dėl visų, kad jis yra vedęs ir kad jokia merga nesiduto jo savęs suvedžioti. Jeigu kas tikrai žino apie jį, meldžiu duoti man žinią ir suteikti adresą, kur jis gyvena.

Su Pagarba,
Elzbieta Ulinskienė.
318 Sharp Str., Baltimore, Md.

Letas Paliuosuojantis Vaistas

ypatingai vaikams - vaistas neišsukantis nesmaugaus išvartymo, nuo kurio nesidaro pikta - tai

SEVEROS LAXOTONAS

patiriamas kaip vaistas nuo užkietėjimo vaikams ir silpnoms suaugusioms ypatoms.
Kaina 25 centai.

Severos Raminanti Lašai

(Severa's Soothing Drops)

patariamai kaip visai nekenksmingi ir sviri vaistai vaikams ir kudiškiams, suteikianti palengvinimą degliuose, konvulsijose, traukuluose ir kituose panašiuose nesveikumuose, tankiai pas vaikus atsitinkančiuose.

Kaina 25 centai.

Aptiekuose. Neimkit jų vieton kitų. Reikalaukit butina Severos. Jeigu jūsų aptiekininkas negali jų pristatyti rašykite stačai mums.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

"DRAUGO" AGENTAI.

Paduodame čionai surašę mūrų laikraščio agentų, pas kuriuos gerb. "Draugo" skaitytojai bei prenumeratoriai gali užsisakyti "Draugą" arba atnaujinti prenumeratą.

CHICAGO, ILL.

Ed. Butkevicius 3252 S. Halsted st.
J. Dabulskis, 3262 S. Morgan st.
J. Liutkus, 314 Kensington ave.,
J. Petkus, 840 W. 33rd st.,
Jonas Poška 2425 W. 47th pl.
J. J. Polekas, 4608 S. Wood st.,
M. Valaskas, 349 Kensington ave.
A. Želnis, 3240 S. Morgan st.,

CICERO, ILL.

R. Baršis, 1424 S. 49th ave.,
Kun. A. Ežerskis,

COLLINSVILLE, ILL.

Kun. I. Kershevich,
227 Vandalia st.,

INDIANA HARBOR, IND.

R. B. Yasulis, 3604 Deodar st.,

BALTIMORE, MD.

J. Pautienius,
752 W. Lexington st.,

BOSTON, MASS.

Wm. H. Guild and Co.,
120 Tremont st.,

CAMBRIDGE, MASS.

C. Kavolis, 75 Washington st.,

NORWOOD, MASS.

Jonas Peža, 568 Pleasant st.,

WORCESTER, MASS.

M. Paltanavičia, 15 Millbury st.,

AMSTERDAM, N. Y.

J. Kavaliunas, 204 E. Main st.,

CLEVELAND, OHIO.

Kun. J. Halaburda, 1389 E. 21 st.
M. Šimonis, 1435 E. 28th st.
P. Szukis, 2118 St. Clair ave.,

PHILADELPHIA, PA.

V. Petinas, 416 N. Marshall st.,

PITTSBURGH, PA.

D. Zareckas, 425 Parson st.,

PITTSBURGH, PA.

Liet. Knygynas, 72 N. Main st.,
WILKES-BARRE, PA.
J. Stulgaitis, 122 S. Meade st.,

KELIAUJANTIEJI AGENTAI.

R. Gzell,
Jonas Kulis,
Jurgis Paškauskas,
M. J. Urbanavičius.

Galima nusipirkti "Draugą" kas savaitę už 5c. pas sekančius žmones:

Balauskas, M., 119 Grand st.,
Brooklyn, N. Y.

Peter Bartkevicius, 877 Cambridge st.,
E. Cambridge, Mass.

Carse, Rev. Robert St. Patrick's Church,
St. Charles, Ill.

The Hotel News Stands,
1062 Broadway, Gary, Ind.

Jankauskas, A.,
131 Marimack st. Lowell, Mass.

Juožapavičius, B. 222-Berry st.,
Brooklyn, N. Y.

Mickewicz, J. B. 2135 Sarah st.,
S. S. Pittsburgh, Pa.

Mikalauskas, P., 248 W. 4th st.,
So. Boston, Mass.

Milewski, J., 166 Grand st.,
Brooklyn, N. Y.

Miškinis, B. P., 35 Arthur st.,
Montello, Brockton, Mass.

Misteika, J., 135 Ames st.,
Brockton, Mass.

Paltanavičius, M., 15 Millbury st.
Worcester, Mass.

Šaučiūnas, J. 41 Johnson st.
Bridgeport, Conn.

"DRAUGO" SPAUSTUVĖJE GAU-
NAMOS SEKANČIOS KNYGOS:

1. Pablotė arba Bažnyčia katakumbos. Parašė Kardinolas Wiseman, Vertė Vytautas. Labai graži apyknas iš pirmųjų krikščionybės amžių. Kaina \$1.00

2. Evoliucija, ne Evoliucija. Parašė Patrimpas. Iš šios knygos galima susipažinti su sociologijos mokslu. Skaitytojas ras joje praktinius nurodymus Lietuvos visuomenės veikimams. Kaina 35c.

3. Kodėl neturi šviesos? Parašė kun. Aloyzius J. Warol, J. D. Vertė kun.

V. D. Didelį naudingą knygą. Sumašius visus bedievių argumentus prieš išpažintį. Reikalinga pasiskaityti kiekvienam Amerikoje gyvenančiam lietuvui. Kaina 25c.

4. Katrinė. Trivalėmis Dramos Pavokėliais iš laisvės gyvenimo. Lenkiškai parašė Karvato. Vertė A. Vėgėlė. Ellos sudėjo A. Šalvarnis. Labai tinka scenai. Kaina 15c.

5. Užkrečiamųjų ligų išplėtojimo būdai ir kova su jomis. Parašė Dr. A. L. Graičūnas. Knyga reikalinga kiekvienam šeiminiui. Ją perskaitęs, žinos, kaip pasisaugoti nuo daugelio ligų. Kaina 15c.

6. Lietuvių Tautos Memorialas. J. G. brio juotas taptų kongresu Londone. Labai įdomi knygtė. Pelnas iš šios knygtės eis Lietuvių Informacijos Biurui Paryžiuje. Kaina 10c.

7. Deginė. Vienaveiksmis scenos vaidėlis. Lenkiškai parašė Kazimierz Gorczyk. Vertė A. Vėgėlė. Tinka blaiviniukų rengiamiesiems vakarams. Kaina 10c.

8. Trumpas Katekizmas. Be šito katekizmo engali apsieiti, jei mokini vaikų potėrių. Kaina 10c.

9. Apsvarstyti! Atliksiu misiją paminkėlis. Parengtas iš gerbiamojo Tėvo Kazimiero, Kapucino, pamokos. Šita knygtė labai reikalinga visiems, kurie girdėjo Tėvo Kazimiero pamokas. Kaina tikrai 5c.

10. Naminis Vaikų Auklėjimas. Parašė kun. A. S. Labai naudinga knygtė. Kiekvienas tėvas ir motina privalo ją skaityti ir gerai išsidomėti rastos tenai patarmės. Kaina 10c.

11. Tiesos Žodis Socialistams. Parašė Kunigas. Šita knygtė parodo, kokie yra mūsų socialistai ir kokias ginklais kariauja su bažnyčia. Butinai turi ją perskaityti. Kaina 10c.

12. Skriauda. Šimelio Krūko gyvenimas ir darbai. Labai juokingas aprašymėlis. Kaina 10c.

13. Ar Kristus turėjo brolių ir seserų. Perskaitęs šią knygtę, gali drąsiai stoti į ginčus su bedieviais apie Marijos nekaltybę. Kaina 5c.

Sąrašas "Sviesos" Redakcijos knygių ir brošūrų ir jų vertė kiekvienos atskirai.

1. Katekizmas arba Katekizmo mokytojas kudiškių mokykloje ir auklėjimo namuose. Kad visos motinos su pagelba šios knygtės stengtųsi auklėti vaikelius, tai tikrai busianti gentkartė tapę labai dora. Štai ką sako apie šį veikalą mūsų rašytojas gerb. Tamstą atliksiu naudingą darbą. Tegul padeda Augėliausias Tamstai dar pasidarbauti dvasiškosios rašties dirvoje. Kaina 30c.

2. Tankioji Komunija - pagal S. T. D. Apaštališkąjį misionierių iš anglų kalbos sulietuvinta. Ši knyga yra labai naudinga

na. Kaina 10c.

8. "Sviesa" 1911 metų keturios knygtės ir viena knygtė 1912 metų viso penkios knygtės - jose ras skaitytojas daug dvasiškos ir mokslinės naudos, ypač apie blėdingumą alkoholio ir naudingumą pilnosios blaivybės. Kaina 50c.

Pirkdami pirkdami po daug egiu ir užsimokėdami 15 kalno, svily daugumu pirkinio gaus didį rabatą.

Visos viršminėtos knygelės galima gauti pas Rev. P. Saurasaitis, 46 Congress ave., Waterbury, Conn.

Svarbu Muzikos Mokytojams ir dainininkams!

Tik-ką išėjo iš spaudos duetas.

"SKAMBANČIOS STYGOS" ir kvartetas "GAMTA GRAŽI"

abu parašyti M. PETRAUSKO. Kas prisijus \$1.00 gaus abudu šiuos veikalus. Adresuokite:

Amer. L. Varg. S. Knygynas, in care of Mr. J. Hodell
216 Wharton St. Philadelphia, Pa.

Dr. A. L. Graičūnas

gydo įvairiausias ligas

Gydymo Valandos: nuo 7 ligi 10 ryto ir nuo 7 ligi 10 vak.
3310 S. Halsted St., Chicago, Ill.

The La Salle Street Trust and Savings Bank

LA SALLE & QUINCY STREETS

Kapitalas \$1,000,000 Pervirszis \$250,000.00

SUVIENYTU VALSTIJŲ PADETUVE DEL POSTAL SAVINGS FONDU

REIKALAUK NUSŲ SURAŠO

AUGŠČIAUSIO LAIPSNIO BONDSU, užtikrintu pirmu morgičiu, ant Katalikiškos Bažnyčios turto, nesėnė 5 iki 6 nuosimėjų.

TAUPINIMUI \$1.00 ir daugiau priimama, už ką mokama 3 nuosimėčiai.

UŽKVIETIAME biznierių dėti pas mus pinigus ant "checking account", kur sauga užtikrinta.

WILLIAM LORIMER prez., C. B. MUNDAY vice-pres., CHARLES G. FOX 12d., THOS. McDONALD 12d. pad., M. H. LISTON Mgr. Sav. Dpt.

CHICAGOS MIESTO PADETUVE

Chicago Title & Trust Co.

69 W. Washington Str. CHICAGO, ILL.

Makes Abstracts of Title
Guarantees Titles to Real Estate

Transacts a General Trust Business

Assets exceed \$8,000,000.

Harrison B. Riley, Pres.,
A. R. Marriet, Vice Pres.
Wm. C. Niblack, Vice Pres.
And Trust Officer.
J. A. Richardson, Vice Pres.
Wm. R. Folsom Treasurer.
J. M. Dall, Secretary.

28 metų senas laikraštis

VIENYBE LIETUVNINKU

EINA KAS SEREDA, BROOKLYN, N. Y.

Ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumeratora kaštuoja metams tik \$2.00; pusel metų \$1.00. Užrubežiuose metams \$3.00; pusel metų \$1.50.

RAŠYK ADRESU:

J. J. Paukštis & Co.

120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

First National BANK,

PLYMOUTH, PA.

UŽDETA 1864.

KAPITOLAS \$100,000.00

PERVIRŠIS \$300,000.00

Didžiausia ir saugiausia Banka mieste.

Moka 3 nuosimėčius nuo sudėtų joje pinigų.

M. A. Norkunas,

Vienatinis Lietuvis Rėdėjas

visokių ženklu draugystem, o ypatingai: karkardų guzikučių metalu, anameliotu ir padengtu celluloid'u, šarpu, veliavu ir karunu.

Man pavestus darbus atlieku artistškai.

M. A. Norkunas

92 PROSPECT ST., LAWRENCE, MASS

Plymouth National BANK.

Kapitolas su pervirsčiu

\$165,000.00.

Šioji Banka priima suvienytųjų Valstijų valdžios. Moka 3 nuosimėčius nuo sudėtų pinigų. Galime susisiekti lietuviškai.

G. N. Postlethwaite, idėininkas.

Mandagus patarnavimas

Geras aptarnavimas mus augina.

Merchants Banking Trust Co. turto užaugimas \$103,000 per vienus metus - nuog Gegužio 3 d. 1912 m. iki Gegužio 1 d. 1913 - rodo, kad mūsų banko populiariskumas auga.

Turt. geg. 3, 1912 - \$751, Turtas geg. 1 d.

1912 m. \$751,192.63

Turtas gegužio 1 d.

1913 m. 854,209.58

Turto užaugimas per vienus metus 103,016.95

Mes galime perkeisti Jūsų čekį į svetimų žemių pinigus

Mes galime pagalbėti Jūsų reikalams.

Mes galime pagalbėti Jums nusipirkti nuosavybę.

Mes galime daug pagalbėti mūsų depozitoriams.

MERCHANTS BANKING TRUST CO.

Wahapay City, Pa.

Ar daug svieto matei atvažiuojant į Ameriką?

NEDAUG? LABAI GAILA!

Daug ko galima pamatyti ir pasimokyt ir daug smagumo gaut. Ateityje dokit man progą parinkti Jums kelią.

Mes parduodame laivakortes iš ir į Ameriką. Musų pinigų sluntimo kainos yra pigiausios.

A. PETRAITIS,

Liet. Skyriaus Vedėjas

CENTRAL MANUFACTURING BANK

1112 W. 35ta gatvė, netoli Morgan, Chicago, Ill.

Vienatinis Bridgeporto Bankas po Valdžios Priežiura

NAUJIENA!

Ką tik išėjo iš spaudos nauja knyga

Oliveris Twistas

Angliškai Parašė

CHARLES DICKENS

Lietuvių Kalbon Vertė

JONAS KMITAS

Yra tai labai graži ir interesinga apysaka. Pradėjus skaityti, sunku yra atsitraukti nuo knygos. Kiekvienas, norintis smagiai ir naudingai praleisti laiką, lai skaityt šią knygą. Yra tai stora knyga, turinti 520 puslapių, o kainuoja

TIKTAI \$1.00

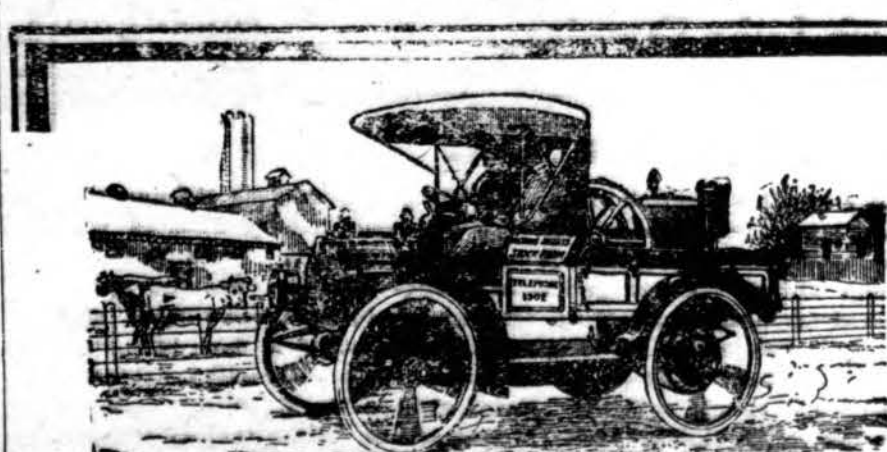
Tokios geros, naudingos ir drauge taip pigios knygos dar nebuvo pardavime!

Prisiuntę dolerį, reikalaukite knygos OLIVERIS TWISTAS, o niekuomet nesigailėsite. Rašykite antrašu:

DRAUGAS PUBLISHING CO.

2634 W. 67th Street, Chicago, Ill.

Rašyk tuojaus.

Paskutines Dienos Aristokrato

Tavo arkliai reikalauja daug - ir gauna dau. Pavyzdžiui: brangus tvartas, vežimai, ratal, padangė, pakinkymai; avijos ir šienas, ir daržinės, kas dien juos apžiūrėk, pašerk, pagirdyk, kinkyk, mauk kamanas; eik pas kalvį, taisyk pakinkymus, ratus ir tt.; šaukis kaitkad vaterinoriaus gydytojo; arklys gali netikėtai padvesti tavo akyse.

International Motor Truck reikalauja mažos padangės, nedaug garolinos ir aliejaus - daugiau nieko. Kada jis nedirba, jam reikia tikrai padangės. Šitas palyginimas nėra pilnas.

Žiūrėkime į reikalą iš kitos pusės: Arklys gali buti geras turtingam žmogui - jis gali įsteigti jį laikyti. Bet žmogui, kokiamo užsiėmimo jis buty, jei tik jis žiuri pelno ir ekonomijos, reikia butinai pirkties.

International Motor Truck

Niekas negal lyginties su International vežimu visokiuose lengvuose vežiojimuose ir greitam nuvažiavime iš dūžuose važinėjimuose. International vežimas atsisena daug pigiau, nekaip arklio ir ratų užlaikymas, bet eina keturis rykius greičiau ir toliau, nekaip arklys, taupia daug laiko ir gali vaikščioti dvidešimtį keturias valandas paroje, jei yra reikalus. Niekas dar jo nepervežiojo tikramu, drutumu ir lengvumu valdyti.

Kietai guminiai ratali neliečia jokių nelaimingų atsitikimų su ratalais. Ratali augsti ir gali važiuoti bent kokias kėllais. Motoris turi tiek stiprybės, kad vežimas gali važiuoti visur, kur tik arklys gali pavažiuoti. Galima važiuoti prieš bent kokį kalną ir bent kokį pakalną. Viena dalba valdo visą vežimą.

Apsimokės tau sužinoti viską apie International Motor Truck naudingumą. Reikalauk raštu katalogo, faktų ir pilnų žinių apie šitą geriausią vežimą pas

International Harvester Company of America
Chicago (Incorporated) U S A

DR. ZINS 183 N. CLARK ST. CHICAGO.
tarpo Randolph Ir Lake gatvig